

ПОСІБНИК З ПРАВ ЛЮДИНИ ДЛЯ МІСЦЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТОМ 2

СОЦІАЛЬНІ ПРАВА

Версія французькою: Manuel sur les droits de l'homme pour les élus locaux et régionaux - Vol.2 Les droits sociaux

Дозволяється відтворювати текст цієї публікації за умови зазначення повної назви джерела, тобто Ради Європи. Стосовно використання в комерційних цілях або перекладу однією з неофіційних мов Ради Європи звертайтеся за адресою електронної пошти: publishing@coe.int.

Поліграфія та графічний дизайн: OPTEMIS

Фото: Рада Європи – Shutterstock

Редакція: Лютий 2021 р.

ПОСІБНИК З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДЛЯ МІСЦЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ
ОРГАНІВ ВЛАДИ

ТОМ 2

СОЦІАЛЬНІ ПРАВА

Усі ці тексти доступні на зазначеному нижче вебсайті, який регулярно оновлюється ініціативами, розробленими європейськими місцевими та регіональними органами влади у сфері прав людини.

www.coe.int/congress-human-rights

Додаткова інформація:

Рада Європи

Конгрес місцевих і регіональних влад

Моніторинговий комітет

Congress.monitoring@coe.int

Тел: +33 3 88 41 21 10

3 тієї ж колекції:

Посібник з прав людини для місцевих і регіональних органів влади, том 1: **Боротьба з дискримінацією**

Редакція: Лютий 2021 р.

Зміст

ПЕРЕДМОВА	5
Андерс КНАПЕ, Президент Конгресу місцевих і регіональних влад	5
Гаральд БЕРГМАНН, Речник Конгресу з прав людини	7
НАВІЩО ВИДАВАТИ ПОСІБНИК З ПРАВ ЛЮДИНИ?	11
Навіщо займатися питанням прав людини?	12
Соціальні права, роль місцевих і регіональних органів влади	14
Соціальні права у контексті пандемії COVID-19	15
Правові інструменти захисту соціальних прав	19
Як місцеві органи влади можуть захищати та сприяти здійсненню соціальних прав?	22
Основні виклики	23
ПРАВО НА ОСВІТУ	29
Визначення	30
Заходи реагування	31
Рекомендації	38
ПРАВА НА ПРАЦЮ	41
Визначення	42
Заходи реагування	44
Рекомендації	59
ПРАВО НА ЖИТЛО	61
Визначення	62
Заходи реагування	63
Рекомендації	71

ПРАВО НА ЗДОРОВ'Я	73
Визначення	74
Заходи реагування	75
Рекомендації	81
ПРАВО НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ДОБРОБУТ	83
Визначення	84
Заходи реагування	85
Рекомендації	96
ПРАВО НА СОЦІАЛЬНУ ІНКЛЮЗИЮ ТА ІНТЕГРАЦІЮ	99
Визначення	100
Заходи реагування	101
Рекомендації	116
ДОВІДКОВІ ТЕКСТИ ТА ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА	118
ПОСИЛАННЯ	121

Андерс КНАПЕ

Президент Конгресу місцевих і регіональних влад (2018-2021)

Ця книга є продовженням роботи Конгресу над серією Посібників з прав людини для місцевих і регіональних органів влади, яка розпочалася у 2018 році, коли було видано перший том про право на недискримінацію, зокрема щодо біженців, шукачів притулку, мігрантів і ВПО, ромів і мандрівників, а також ЛГБТІ-осіб.

Радий повідомити, що том I був успішним і викликав неабияке зацікавлення не лише місцевих і регіональних органів влади в Європі, а й різних органів

Ради Європи та інших міжнародних організацій.

Натхнений таким успішним досвідом, Конгрес підготував другий том Посібника з прав людини для місцевих і регіональних органів влади про соціальні права. Ця робота потребувала залучення усіх членів Конгресу та наших партнерів, і я хочу подякувати усім їм за їхній внесок.

Загальна тема соціальних прав з'явилася в результаті широких обговорень у Конгресі найактуальніших питань, що окреслюють наші місцеві політики. Я як місцевий політик і практик, член ради комуни Карлстад і президент Шведської асоціації місцевих органів влади та регіонів, можу тільки підтримати такий вибір.

Місцеві органи влади повинні захищати та сприяти реалізації соціальних прав з метою виконання частини своїх правових зобов'язань у галузі прав людини у таких різноманітних сферах, як житло, освіта, охорона здоров'я, соціальна та медична допомога і користування послугами соціальних служб. Крім того, завдяки цьому вони також сприяють збереженню людської гідності, забезпеченню соціальної справедливості та добробуту, побудові більш справедливих суспільств та розвитку демократії, що, безперечно, належить до цілей, яких ми прагнемо досягти.

Водночас забезпечення соціальних прав продовжує бути складним завданням для органів влади усіх рівнів майже у всіх державах-членах Ради Європи незалежно від обсягу відповідних зобов'язань, взятих ними у соціальній сфері в рамках національного законодавства та на міжнародному рівні.

Це обумовлено ще й тим, що світ переживає пандемію COVID-19, що посилює наявні тенденції, які вказують на економічний спад, ще більше обмежені державні кошти та підвищену соціальну напругу. Попри усі ці труднощі ми як місцеві та регіональні органи влади повинні продовжувати виконувати наші зобов'язання у сфері соціальних прав відповідно до духу соціальної рівності, солідарності та недискримінації.

Мета цього Посібника полягає в скеруванні наших відповідних зусиль за допомогою повної колекції передових практик у сфері реалізації соціальних прав різними місцевими та регіональними органами влади у державах-членах Ради Європи.

Я переконаний, що через поточну санітарну кризу з'являється можливість працювати разом для створення доступного, безпечного та інклюзивного майбутнього для усіх з метою процвітання у демократичних суспільствах, заснованих на цінностях прав людини, рівності та соціальної справедливості.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Christine', with a long horizontal stroke extending to the right.

Гаральд БЕРГМАНН

Речник Конгресу з прав людини (2015 - 2021)

Я дуже радий презентувати другий том Посібника з прав людини для місцевих і регіональних органів влади стосовно соціальних прав. Він призначений допомогти місцевим і регіональним виборним представникам і працівникам їхніх адміністрацій із застосуванням заснованого на соціальних правах підходу до їхніх політик. У цьому Посібнику викладена передова практика та рекомендації для покращення реалізації соціальних прав на місцевому та регіональному рівнях.

Він є результатом спільних зусиль, і я дякую кожному, хто допомагав з його підготовкою.

У Посібнику висвітлена важливість соціальних прав у діяльності місцевих і регіональних органів влади. В умовах пандемії COVID-19 роль, яку ці посадові особи відіграють у задоволенні соціальних потреб, стала ще важливішою, ніж будь-коли. Мери та члени рад були й досі знаходяться на передовій позиції у реагуванні на соціально-економічні проблеми та пом'якшенні наслідків санітарної кризи, які вийшли далеко за рамки найбільш очевидного впливу на право на здоров'я.

У Посібнику розглядається зміст соціальних прав, а для зручності читання окремі тематичні розділи присвячені різним категоріям таких прав, наприклад праву на освіту, працю, житло, здоров'я. В ньому описані основні труднощі, з якими стикаються місцеві органи влади, намагаючись сприяти реалізації таких прав та захистити їх.

Щоб допомогти місцевим органам влади подолати такі труднощі, цей Посібник ґрунтується на відповідному досвіді, відображеному загалом у 65 успішних прикладах реалізації соціальних прав місцевими та регіональними органами влади по всій Європі. Він також містить практичні поради для ефективності соціальних політик на місцевому рівні.

Кожен тематичний розділ містить рекомендації стосовно того, як користуватися перевагами близькості місцевих органів влади до громадян, щоб розробити політики, які орієнтовані на людей, географічно обґрунтовані та працюють у напрямку реалізації соціальних прав на місцевому та регіональному рівнях.

Я глибоко переконаний, що належні практики, пов'язані зі сприянням реалізації та захистом соціальних прав, які визначені та проілюстровані в цьому Посібнику, можуть також бути чудовою відправною точкою для взаємного навчання, натхнення та співпраці між містами.

Я вважаю, що цей Посібник задовольнить наші потреби як мерів та членів рад у процесі роботи над розробкою та впровадженням кращих місцевих політик. Я також сподіваюся, що він буде однаково корисним для усіх, хто прагне покращити соціальні умови у наших суспільствах.

Я як мер нідерландського міста Мідделбург використовуватиму цей другий том Посібника у своїй роботі, як я робив і з першим. Рекомендую вам робити те саме!

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, cursive script that is difficult to decipher but appears to be a personal name.

Навіщо видавати посібник з прав людини?

НАВІЩО ЗАЙМАТИСЯ ПИТАННЯМ ПРАВ ЛЮДИНИ?

Для місцевих органів влади робота над питаннями прав людини є основним чинником, відповідальністю та політичною можливістю. Місцеві та регіональні органи влади відіграють головну роль у просуванні заснованих на правах людини політик та у захисті прав громадян. Близькість місцевих органів влади до громадян означає, що вони знаходяться в найкращому положенні для усвідомлення потреб громадян, самоствердження та практичного впливу, коли центральні органи влади опиняться у кризі або політичному глухому куті.

У своїй Заключній доповіді 2015 року Консультативний комітет Ради ООН з прав людини визнав, що обов'язок захищати права людини існує на центральному та місцевому рівнях. У багатьох країнах муніципальні функції, що безпосередньо пов'язані з правами людини, передбачені в конституції, тоді як в інших країнах постійно докладаються зусилля для врахування прав людини у політиках місцевих органів влади.

З цією метою у 2018 році Конгрес місцевих і регіональних влад Ради Європи¹ опублікував перший том Посібника з прав людини, мета якого полягає у наданні допомоги державним адміністраціям на місцевому та регіональному рівнях із застосуванням підходу, що ґрунтується на правах людини, при розробці політик. Том I присвячений праву на недискримінацію й тому, як це виражається у захисті та інтегра-

ції найбільш вразливих груп у наших суспільствах.

Хоча усі права людини є універсальними та неподільними, найбільш усталеним способом їхньої класифікації вважається класифікація за поколіннями на основі порядку їхньої розробки². Право на недискримінацію, про яке йдеться у томі I, є невіддільною частиною принципу рівності, який своєю чергою належить до так званого «першого покоління» основоположних прав. Зобов'язання стосовно таких основоположних прав включають громадянські та політичні права і вимагають від органів влади утриматися від певної діяльності (у цьому випадку – від дискримінації).

Крім таких «негативних» зобов'язань («утриматися від»), інші основоположні права, що вимагають позитивного втручання від держав, були встановлені після Другої світової війни. Таке «**друге покоління**» прав пов'язане з тим, як люди живуть та працюють разом. Це **соціальні та економічні права**, які гарантують, щоб кожна особа була забезпечена умовами, в яких вона може задовольнити свої потреби стосовно освіти, охорони здоров'я, житла, праці та інших соціальних благ.

Така відмінність між громадянськими та політичними правами з одного боку і соціальними з іншого супроводжувалася прийняттям Організацією Об'єднаних Націй двох окремих Міжнародних пактів у 1966 році:

Міжнародного пакту про громадянські та політичні права (МПГПП)³ та Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права (МПЕСКП)⁴. У Раді Європи розробили два окремі договори: Європейську конвенцію з прав людини 1950 року⁵ та Європейську соціальну хартію 1961 року (яка була переглянута в 1996 році)⁶. Ці договори доповнюють один одного, оскільки громадянські та політичні права

мають певні аспекти, пов'язані із соціальними правами, і навпаки⁷. Що стосується, наприклад, громадянського права на захист життя та безпеку, очевидні його тісні зв'язки із соціальним правом на охорону здоров'я. Або ж (громадянське та політичне) право на повагу та захист сімейного життя можна пов'язати із соціальними правами на економічний захист або охорону материнства.

❌ ВИГАДКА

Соціальні права є вторинними та допоміжними до громадянських і політичних прав.

✅ ФАКТ

Не існує ієрархії прав людини! Усі права – взаємозалежні та взаємопов'язані. Людська гідність вимагає більше, ніж мінімальної відсутності втручання з боку держави, що пропонують громадянські та політичні права. Тому соціальні права є не просто перевагами

від державних органів влади, а сукупністю прав, незамінних для людської гідності та для задоволення основних потреб громадян.

Пам'ятайте!

Соціальні права забезпечують задоволення основних потреб людей та життя з гідністю. Це вкрай важливо для інтеграції людей у суспільство та для задоволення громадян, які довіряють своїй політичній системі та державним органам влади, а також прагнуть робити свій внесок і допомагати місцевим громадам.

Мета цього Посібника полягає у відображенні та впорядкуванні успішних зусиль місцевих і регіональних органів влади зі сприяння застосуванню заснованому на соціальних правах підходу до розробки політик у державах-членах Ради Європи.

Зокрема, тут наведені приклади належної практики реалізації прав людини

місцевими органами влади у державах-членах Ради Європи у зв'язку із забезпеченням різних категорій соціальних прав: права на освіту, працю, житло, здоров'я, соціальне забезпечення та соціальний захист, а також права на соціальну інклюзію та інтеграцію.

СОЦІАЛЬНІ ПРАВА, РОЛЬ МІСЦЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Як зазначив Конгрес⁸, місцеві та регіональні органи влади завдяки їхнім можливостям у соціальній сфері мають надзвичайно важливе значення для сприяння реалізації соціальних прав. Крім того, у нещодавньому звіті Європейської комісії містяться висновки про те, що європейські міста знаходяться ближче до досягнення цілей у сфері освіти та скорочення бідності, ніж містечка та села⁹. Перебуваючи найближче до громадян та найкраще розуміючи соціальні проблеми, які потрібно розв'язувати, місцеві та регіональні органи влади мають виняткові можливості для розробки рішень, орієнтованих на людей та місцевість, для задоволення соціальних потреб своїх громадян. Безпосередній контакт зі своїми мешканцями дозволяє їм бути чуйними, винахідливими та креативними¹⁰. На відміну від центрального рівня, де розробляються уніфіковані, універсальні стратегії, місцеві органи влади мають значно ширший спектр дій у розробці місцевої політики.

З огляду на близькість до громадян та важливих постачальників послуг місцеві та регіональні органи влади дійсно мають важливу роль у захисті та сприянні реалізації соціальних прав. Вони також повинні впроваджувати багато стандартів міжнародних договорів, таких як Європейська соціальна хартія. Соціальні права, як-от права на житло, охорону здоров'я, соціальну та медичну допомогу і користування послугами соціальних служб, часто відіграють важливу роль у процесі щоденного прийняття рішень місцевими та регіональними органами влади. Крім того, місцеві та регіональні органи влади нерідко вкрай стурбовані правами людей з інвалідністю, правами сімей, дітей та підлітків на соціальний, правовий та економічний захист і правами людей старшого віку, а також правом громадян на захист від бідності та соціальної ізоляції.

Водночас реалізація та забезпечення соціальних прав є не просто окремою та прямою відповідальністю місцевих

і регіональних органів влади, викликанною їхньою близькістю до громадян. Насправді це також забезпечує можливість досягнути соціальної згуртованості, підвищення рівня щастя громадян і зробити громади привабливими та стійкими у довгостроковій перспективі.

Коли у громаді надаються і захищаються належні соціальні послуги, як-от житло, охорона здоров'я, добробут та працевлаштування, громадяни почуваються безпечніше. Вони також формують довіру до місцевих і регіональних органів влади й бажання

залишатися та допомагати місцевій громаді, яка підтримувала їх.

Забезпечення можливостей здобуття формальної та неформальної освіти для молодих людей дозволяє їм розвивати навички, досягати успіху у своїй майбутній кар'єрі та почуватися впевнено. Це також стосується людей усіх поколінь. Отже, забезпечення освіти вигідне для місцевих і регіональних органів влади. Щоб колективно реагувати на труднощі в майбутньому, місцеві та регіональні органи влади потребуватимуть талановитих молодих людей сьогодні.

Беріть участь!

Тому інвестування у соціальні права є питанням виживання для місцевих громад і повинне знаходитися в центрі їхніх зусиль та проєктів, спрямованих на побудову сталих громад.

СОЦІАЛЬНІ ПРАВА У КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Пандемія COVID-19 є одним із найдоречніших недавніх прикладів, які демонструють важливість забезпечення та захисту соціальних прав на місцевому та регіональному рівнях. Вплив COVID-19 на соціальні права

є значним та багатограним, пронизує кілька категорій соціальних прав і виходить за рамки найочевидніших наслідків для права на здоров'я.

❌ ВИГАДКА

В умовах світової надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я органи влади можуть відступати від своїх зобов'язань, пов'язаних із соціальними правами.

✅ ФАКТ

У праві в галузі прав людини не передбачено прямого дозволу для держав відступати від їхніх зобов'язань щодо економічних, соціальних і культурних прав в умовах надзвичайної ситуації. Фактично за таких обставин потрібна додаткова увага до захисту таких прав, зокрема прав маргіналізованих груп суспільства. До того ж громади, де захища-

ються соціальні права на працевлаштування, житло та добробут, виявилися набагато більш стійкими та здатними перейти з кризового режиму до управління наслідками пандемії.

Врачування економічних, соціальних та культурних прав також допомагає запобігти, підготуватися та відновитися після катастроф і конфліктів. Дослідження та розслідування свідчать про те, що систематична дискримінація та нерівності у здійсненні економічних, соціальних та культурних прав може викликати або посилити соціальну та політичну напругу, що призводить до конфлікту або погіршення наслідків катастроф і створює перешкоди на шляху до відновлення.

Місцеві органи влади знаходилися і знаходяться на передовій позиції у пом'якшенні наслідків цієї пандемії. Вони повинні балансувати роботу із розв'язання надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я з обмеженням її соціальних та економічних наслідків. Навіть якщо руйнуються робочі місця, від місцевих органів

влади очікується підтримка основних послуг та пошук рішень для такої безпрецедентної кризи. Вони також відіграють вирішальну роль у сприянні солідарності громад і створенні можливості для громадянського суспільства об'єднатися та робити внесок у стійкість громади¹⁷.

Крім створення серйозної загрози для права на здоров'я великої кількості людей, COVID-19 висвітлив тісний взаємозв'язок права на здоров'я з іншими соціальними правами, як-от право на житло або право на соціальне забезпечення.

Під час такої надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я органи влади поклалися на те, що люди залишатимуться вдома, щоб запобігти поширенню захворювання. Забезпечуючи доступ до житла, органи влади захищають не лише безпритульних

осіб або тих, які проживають в неформальних поселеннях з неналежними санітарними умовами, а й усе населення, оскільки перебування вдома може згладити криву пандемії. Карантин та ізоляція були в центрі вжитих органами влади негайних заходів. Такі заходи роблять захист права на житло ще важливішим, а місцеві органи влади знаходяться на передовій позиції у запобіганні виселенню та захисту працівників, які не можуть зберегти свою заробітну плату або оплатити оренду через кризу. Пристойне житло є першочерговим захистом від коронавірусу.

Довгострокові житлові рішення для безпритульних людей мають важливе значення, оскільки вони зроблять наші суспільства більш стійкими до криз та пандемій. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я у своїй недавній Доповіді про стан справ із забезпеченням справедливості у сфері охорони здоров'я 2019 року стверджує, що найбільш економічно ефективними засобами усунення розриву показників здоров'я є підвищене інвестування у житлово-комунальне господарство¹².

Загалом ця криза висвітлила різні проблеми для соціальних прав: Як найкраще захистити людей у будинках для літніх людей або інших установах з великою кількістю людей старшого віку? Як зменшити підвищений ризик для безпритульних осіб? Як реалізувати право на освіту, навіть якщо школи тимчасово закриті?

Місцеві та регіональні органи влади відіграють вирішальну роль, оскільки вони першими найоперативніше реагують на більшість недоліків, виявлених цією пандемією. Вони – перші, хто захищає вразливих членів своїх громад. Для реагування на цю та майбутні кризи місцеві органи влади повинні посилити свою **здатність до активного навчання**, а також взаємодію та обмін між містами. Вони також повинні заохочувати до нових форм **співпраці між містами** у питаннях запобігання, боротьби та відновлення.

З цієї метою належні практики, визначені та проілюстровані в цьому Посібнику, можуть слугувати чудовою відправною точкою для взаємного навчання, натхнення та співпраці між містами.

Пам'ятайте!

Місцеві та регіональні органи влади відіграють вирішальну роль, оскільки в першу чергу від них залежить негайне реагування на більшість недоліків, виявлених внаслідок пандемії Covid-19 або інших серйозних криз.

Фокус

Конгрес-хаб COVID-19

<https://covid-congress-hub.org/en/>

Зіштовхнувшись із пандемією Covid-19, Конгрес Ради Європи запустив кілька ініціатив для підтримки місцевих і регіональних органів влади, які через свої спеціальні обов'язки та близькість до громадян знаходяться на передовій позиції. З перших днів кризи він закликав до скоординованих дій на усіх рівнях влади та попереджав про численні наслідки не лише для життя людей, а й для функціонування демократії.

Конгрес розробив онлайн-хаб, в якому зібрано комплекс ресурсів, використаних місцевими та регіональними органами влади, партнерськими мережами та іншими організаціями. Інтерактивний модуль дозволяє містам і регіонам безпосередньо сприяти та обмінюватися своїми ініціативами.

Генеральна секретарка Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич також представила інструментарій для держав-членів Ради Європи стосовно дотримання прав людини, демократії та верховенства права під час кризи, спричиненої Covid-19 (<https://www.coe.int/en/web/congress/covid-19-toolkits>).

Ви згадали.

Існує низка міжнародних і регіональних інструментів захисту соціальних прав.

Найважливішим законом у галузі прав людини є Міжнародний білль про права людини, який включає³:

- Загальну декларацію прав людини,
- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права,
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.

Два договори Ради Європи містять основні положення стосовно соціальних прав:

- Європейська конвенція з прав людини (ЄКПЛ),
- переглянута Європейська соціальна хартія

ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ

Захищаючи здебільшого громадянські та політичні права, **Європейська конвенція з прав людини (ЄКПЛ) з Протоколами** містять певні положення, які безпосередньо стосуються соціальних прав. Крім того, кілька інших прав, викладених у Конвенції та Протоколах до неї, які по суті не є соціальними, також стосуються певних аспектів соціальних, економічних та культурних прав. Як визнав Європейський суд з прав людини, «хоча в Конвенції встановлено, які права є за своєю суттю громадянськими та політичними, багато з них мають

наслідки соціального й економічного характеру»¹³, і тлумачення Конвенції може поширюватися на сферу соціально-економічних прав, оскільки «не існує чіткого розмежування між цією сферою та сферою, яку охоплює Конвенція».

Особливо важливе значення для європейських країн мають два міжнародні інструменти: Європейська соціальна хартія для держав-членів Ради Європи та Європейська опора соціальних прав для держав-членів Європейського Союзу.

- **Європейська соціальна хартія**¹⁴ – це договір Ради Європи, який гарантує основоположні соціальні та економічні права як аналог Європейської конвенції з прав людини, яка стосується громадянських та політичних прав. Вона гарантує широкий спектр повсякденних прав людини, що стосуються працевлаштування, житла, здоров'я, освіти, соціального захисту та добробуту. Згідно з договірною системою Хартії є дві різні процедури моніторингу: процедура звітування державами та процедура колективного оскарження¹⁵. Для посилення цієї системи Хартії у 2014 році було розпочато «Туринський процес» з метою покращення реалізації соціальних та економічних прав на континентальному рівні. **Місцеві та регіональні органи влади відіграють вкрай важливу роль з цього приводу, оскільки вони можуть взаємодіяти з людьми, підвищувати обізнаність та розповсюджувати Хартію.**
- **Керівному комітету з прав людини (ККПЛ)** – органу Ради Європи – було доручено Комітетом міністрів Ради Європи провести аналіз правової бази Організації для захисту соціальних прав на континенті. Зокрема, ККПЛ доручено проаналізувати судову практику Європейського суду

з прав людини та інші джерела. На основі цього ККПЛ доручено визначити належні практики та, за потреби, вносити пропозиції з метою покращення реалізації соціальних прав. Зокрема, ККПЛ відповідає за полегшення зв'язку між різними європейськими інструментами захисту соціальних прав¹⁶.

- **Європейська опора соціальних прав**¹⁷ була проголошена інституціями Європейського Союзу¹⁸ в листопаді 2017 року. У ній викладено 20 основних принципів для підтримки справедливих та налагоджених ринків праці, а також соціального захисту та інклюзії. Зокрема, Опора містить посилання на Європейську соціальну хартію у пунктах 3 та 16 своєї Преамбули. В останній уточнюється, що Опора не перешкоджає державам-членам Європейського Союзу або їхнім соціальним партнерам встановлювати більш амбітні стандарти у сфері соціальних прав¹⁹.

Що стосується Європейської опори соціальних прав, міста ЄС можуть також брати активну участь, роблячи внесок у політичну ініціативу «ЄВРОСІТІЗ» для більшої соціальної згуртованості та інклюзії в Європі. Ініціатива запрошує мерів підписати зобов'язання щодо

одного або кількох з 20 принципів опори, де міста бажать досягнути прогресу або продовжувати інвестувати. Понад 20 міст уже взяли на себе зобов'язання²⁰.

Економічні та соціальні права також включені у низку інших правових інструментів у сфері прав людини. Серед найважливіших такі:

- Конвенція про права дитини (КПД),
- Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (КЛДЖ),
- Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (КЛРД),
- Конвенції Міжнародної організації праці (серед іншого, про гідну працю).

Ви знаєте?

Соціальні права – це права, які забезпечують мінімальний рівень життя, як, наприклад, житло, освіта, а також прийнятні умови праці – усі важливі елементи людської гідності.

ЯК МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ МОЖУТЬ ЗАХИЩАТИ ТА СПРИЯТИ ЗДІЙСНЕННЮ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ?

Коли йдеться про реалізацію прав людини, міжнародне право передбачає такі мінімальні вимоги:

ПОВАЖАТИ: Утримуватися від посягання на права та свободи усіх осіб в рамках певної юрисдикції. Наприклад, у випадку з правом на здоров'я місцеві органи влади не можуть позбавляти певні громади або групи доступу до закладів охорони здоров'я.

ЗАХИЩАТИ: Органи влади повинні вжити заходів, щоб переконатися, що треті сторони не порушують права, наприклад, гарантувати, що інші не перешкоджають дітям ходити в школу. Обов'язок захищати може, наприклад, вимагати створення безпечніших міських умов (що стосується права на житло), що зменшує ризик насильства, наприклад щодо жінок.

ЗДІЙСНЮВАТИ: Місцеві та регіональні органи влади повинні вживати позитивних заходів для сприяння реалізації прав і свобод.

ЗАЛУЧАТИ: Четверта важлива мінімальна вимога є особливо актуальною для місцевих органів влади. Вона уже описана у першому томі цього Посібника: залучення. Сюди відноситься взаємодія з громадянами та підвищення обізнаності, особливо з огляду на близькість місцевих органів влади до населення. Окрім просвітницьких заходів, відповідальність залучати також включає зусилля з інтеграції прав людини у діяльність місцевих органів влади, зокрема за допомогою систематичного навчання з прав людини для місцевих державних службовців.

Наприклад, якщо розглядати труднощі осіб, які рано покинули школу, певні політичні заходи, яких можуть вжити місцеві органи влади відповідно до їхнього зобов'язання здійснювати, включають:

- системи раннього попередження як превентивні заходи для виявлення причетності школярів до поведінки класу та загальної поведінки;
- соціально-емоційну та поведінкову підтримку;
- консультування та наставництво, включно з професійною орієнтацією та академічною підтримкою;
- врахування потреб учнів, сприяння відповідальності учнів за

навчання та пропонування гнучких стратегій навчання.

Вищевказані три зобов'язання (**поважати, захищати та здійснювати**) були включені до Заключної доповіді Консультативного комітету Ради ООН з прав людини HRC/30/49 на його 13-му засіданні в серпні 2015 року, де обговорювалася роль місцевого самоврядування у сприянні реалізації та захисту прав людини.

Завдяки своїй **близькості** до населення місцеві органи влади відіграють ключову роль у сприянні реалізації прав у соціальній сфері та можуть бути **чуйними, винахідливими та креативними**, про що свідчить колекція передових практик у цьому Посібнику.

ОСНОВНІ ВИКЛИКИ

Хоча метою залишається повна реалізація економічних, соціальних та культурних прав, поняття поступової реалізації враховує доступні для органів влади ресурси. Визнається, що реалізації цих прав може перешкоджати нестача ресурсів, і досягти цього можна лише з часом. Аналогічно, це означає, що виконання державою свого зобов'язання вживати належних заходів оцінюється через призму доступних ресурсів (фінансових та інших)²⁷.

Місцеві та регіональні органи влади стикаються зі значними проблемами у сприянні реалізації соціальних прав.

Основними викликами, з якими стикаються місцеві органи влади з погляду

виконання своєї ролі у сприянні реалізації прав людини, є **політичні** (наприклад, питання повноважень та компетенцій, якими вони володіють відносно центральних органів влади), **адміністративні** (наприклад, взаємодія між місцевою та центральною владою) та економічні (як-от обмежений бюджет, особливо коли йдеться про місцевий соціальний добробут). Окрім цих питань взаємодії між рівнями влади та питань, що стосуються бюджету, світ, в якому ми зараз живемо, створює безліч додаткових викликів, які місцеві та регіональні органи влади повинні долати, щоб поступово реалізовувати соціальні права своїх громадян.

Такі виклики пов'язані, серед іншого, з сучасною підвищеною індивідуалізацією та незахищеністю громадян. Це своєю чергою спричинене **стрімкими соціальними змінами завдяки технологіям**, як-от автоматизація, що загрожує робочим місцям, легкий доступ до великої кількості інформації або неправдиві новини. На тлі такої зростаючої невизначеності громадяни починають скептично ставитися до урядів та політик, які вони приймають, і вони почуваються недостатньо залученими у процеси прийняття рішень. **Політики, орієнтовані на соціальні права, можуть допомогти органам влади повернути довіру їхніх громадян.**

Нещодавня **фінансова криза** також спричинила **соціальну кризу**. Країни, які зазнали найбільших та найдовших спадів, стикаються з суттєвими наслідками для перспектив працевлаштування людей, їхнього доходу та умов життя. У 2020 році близько 54,5 мільйона людей з країн ОЕСР²² знаходилися в пошуку роботи (дані станом на травень 2020 року), що майже на 20 мільйонів більше, ніж під час світової фінансової кризи у 2007–2008 роках, а мільйони перебували в тяжкому фінансовому положенні. В Греції, Ірландії та Іспанії подвоїлася кількість осіб, які живуть в сім'ях без доходу від роботи. Найбільше постраждали малозабезпечені верстви, а також молоді люди та сім'ї з дітьми²³. Зараз, як ніколи, заходи з активізації ринку праці мають вирішальне значення на усіх рівнях влади, включно з місцевим та регіональним. Проблеми, пов'язані

Ви знаєте?

Поняття поступової реалізації

Розуміння соціальних прав та рівня їхньої реалізації відрізняється між країнами з різним політичним, правовим та економічним розвитком. Тому було необхідно створити поняття «**поступової реалізації**», коли йдеться про захист соціальних прав. Це поняття описує центральний аспект зобов'язань держав у зв'язку з економічними, соціальними та культурними правами згідно з міжнародними договорами з прав людини.

з кризою та заходами жорсткої економії, хоч і не були викликані кризою, здається, загострилися через неї²⁴. Зокрема, коли йдеться про забезпечення соціального добробуту, державне інвестування має вирішальне значення. Проте згідно з Євростатом через кризу знизилися державні інвестиції, що найбільше вплинуло на місцеві органи влади (падіння на 12% у 2015 році порівняно з рівнем

до 2008 року, тоді як для центральних органів влади – падіння на 8,1%). Відповідно до оновленої інформації ОЕСР про соціальні видатки загальні інвестиції на місцевому рівні зменшуються.

Водночас, особливо коли йдеться про освіту та працю, підвищена цифровізація суспільства робить **цифрові навички громадян** обов'язковою умовою.

Що стосується права на працю, необхідно зосередитися на розвитку цифрових навичок робочої сили, а також на розвитку стратегій для гармонізації соціальних прав з розвитком штучного інтелекту. З погляду соціальної інклюзії покращення цифрових навичок людей старшого віку також має вкрай важливе значення. Визначені нижче передові практики – це крок у правильному напрямку, проте потрібно досягти більшого.

Поява нових бізнес-моделей та стрімкі демографічні зміни в Європі вимагають від місцевих органів влади бути пильними у захисті соціальних прав усіх членів їхніх суспільств. **Мобільність** – характерна риса молодших поколінь європейських працівників. Така поява гнучких нестандартних форм роботи призводить до нових ризиків «сірих зон» з погляду трудових прав та доступу до добробуту; тому **гнучкість** робочих умов потрібно балансувати із гарантією зайнятості.

Водночас Європа зазнає суттєвих змін у структурі свого населення, і демографічне **старіння** стане важливим

фактором в найближчі десятиліття. Постійні низькі показники народжуваності та більша тривалість життя трансформують наші суспільства, що свідчить про перехід до старшого складу населення. Частка населення працездатного віку зменшується, а кількість пенсіонерів зростає. Відповідно до Євростату це своєю чергою призводить до підвищеного навантаження на людей працездатного

Ви зчиту?

За прогнозами частка осіб віком від 80 років у 28 державах-членах ЄС підвищиться у 2,5 раза з 2018 по 2100 рік – з 5,6% до 14,6%²⁷. Це вимагає від громадян та органів влади ретельно **переосмислити їхній підхід до соціальних прав**, щоб захистити людей старшого віку одночасно зі скороченням навантаження на працездатне населення.

віку для забезпечення соціальних видатків, необхідних для старіючого населення на комплекс відповідних послуг²⁵.

Зрештою, необхідно висвітлити **роль окремих громадян** та взаємодію між особами й місцевими та регіональними органами влади у сприянні

реалізації соціальних прав. Соціальні права і прийняті політики повинні націлюватися на **розширення прав і можливостей осіб та інформування про їхні права, щоб вони розуміли їх та знали, як відстоювати та захищати їх**. Підвищення обізнаності громадськості та надання послуг, які можуть досягти навіть найвіддаленіші частини громади, мають надзвичайно важливе значення для успішності політик, пов'язаних із соціальними правами. Що стосується права на освіту, наприклад, вкрай важливо вивчати найбільш слабо інтегрованих молодих людей, які не мають цілей та почуваються забутими або без перспектив майбутнього, оскільки такі думки можуть мати серйозні соціальні наслідки для них, включно з насильством або злочинною поведінкою. Реінтегрувати таких молодих людей в систему освіти може бути дуже складно, оскільки

багато з них проживають в неблагополучних районах і мають різні проблеми. Сюди відноситься зловживання наркотичними речовинами та алкоголем, соціальні труднощі, низький рівень впевненості, погані навички самоуправління або погане виховання. Тому запобігання покиданню школи є дуже важливим для забезпечення майбутнього молодих людей та запобігання проблемам у суспільстві.

Підвищення обізнаності також має важливе значення, коли йдеться про гарантування, що приватні зацікавлені сторони також погоджуються з політиками, пов'язаними із соціальними правами. Наприклад, якщо йдеться про право на працю, багато роботодавців спочатку можуть не враховувати важливість дитячих закладів для своїх працівників, які є молодими батьками. Органи влади повин-

❌ ВИГАДКА

Реалізація соціальних прав є природним наслідком економічного зростання.

✅ ФАКТ

Економічне зростання не призводить автоматично до покращення та захисту соціальних прав, особливо якщо йдеться про найбільш маргіналізованих членів суспільства. Разом зі зростанням **потрібні конкретні та реальні заходи**, як-от забезпечення

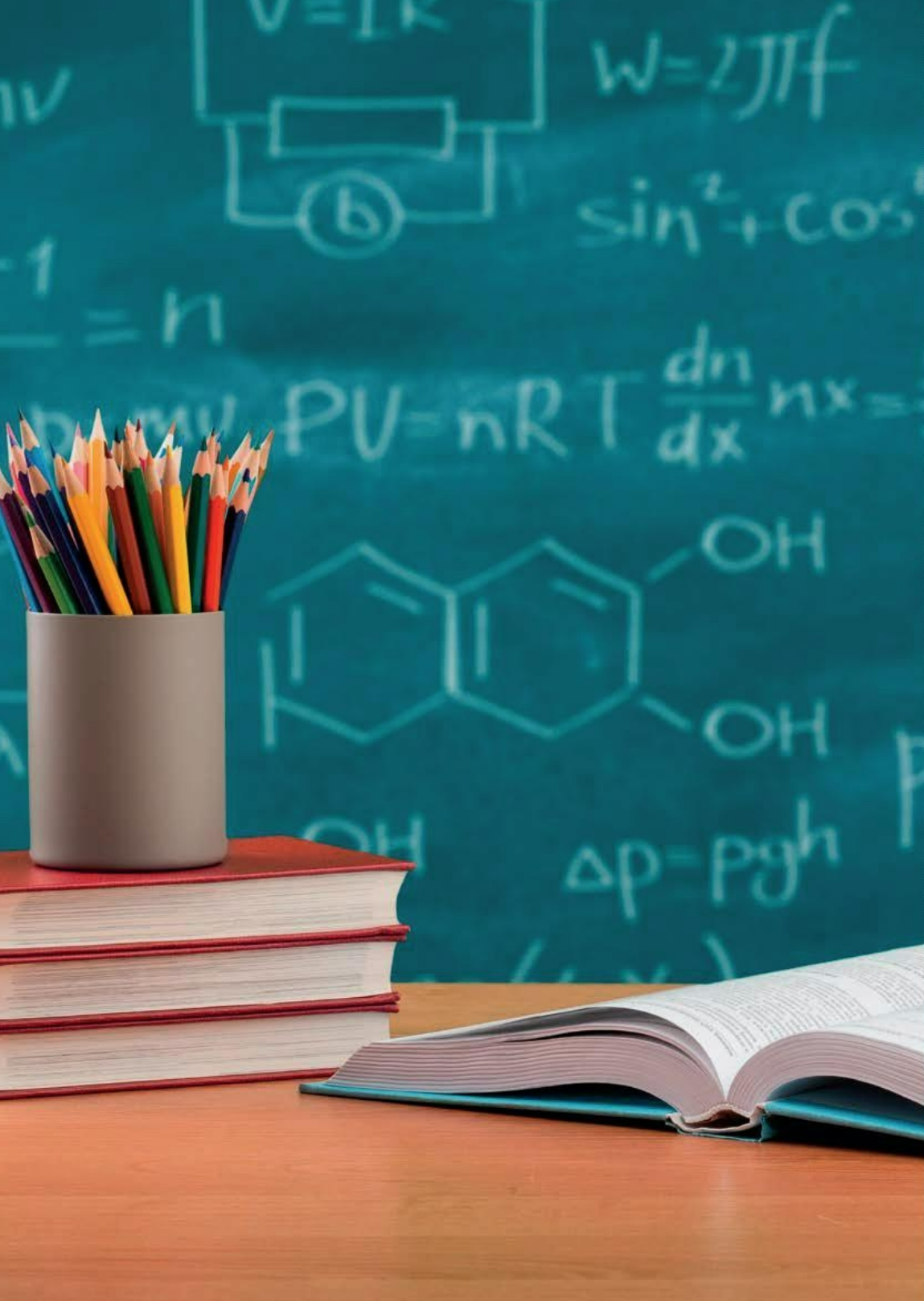
фізичного доступу до шкіл та працевлаштування для осіб з інвалідністю або гарантування, що люди старшого віку не залишилися осторонь через розвиток технологій.

ні покращити знання роботодавців та підвищувати обізнаність серед роботодавців та інших зацікавлених сторін стосовно потенційних переваг та необхідних інвестицій. Це забезпечить впровадження сталих заходів у сфері соціальних прав за участю багатьох підприємств та зацікавлених сторін.

Місцеві та регіональні органи влади повинні також бути в курсі найактуальніших глобальних питань, наприклад викликів, спричинених **швидким розвитком технологій** або **змінюю клімату**. Серед іншого, ці проблеми призводять до змін на ринку праці та умов роботи. Один із прикладів того, як з цим впоратися, наведений далі у Посібнику і стосується захисту клімату через так звані «зелені робочі місця». Зелені робочі місця – можливості для працевлаштування та підприємницької діяльності, що виникають через будь-які заходи для запобігання, обмеження, мінімізації або виправлення негативного впливу людини на довкілля²⁶. Ці робочі місця здебільшого пов'язані з боротьбою зі змінами клімату, виробництвом енергії з відновлюваних джерел, скороченням викидів вуглецю, підвищенням енергоефективності, управлінням відходами та водними ресурсами, покращенням якості повітря та відновленням і збереженням біорізноманіття. Зелені робочі місця, як правило, залишаються локальними, оскільки їх непросто делегувати.

Зелена економіка також виявилася стійкою до зміни фаз економічного циклу. У цьому Посібнику наведені приклади того, як містам Загреб і Берлін вдалося інтегрувати аспекти «екологізації» у підходи, орієнтовані на соціальні права.

Зрештою, з наступних розділів стає зрозуміло, що незалежно від виду соціальних прав місцеві органи влади можуть **скористатися своєю близькістю до громадян** за допомогою розробки **індивідуальних стратегій** та багаторівневих, комплексних підходів. Розробка орієнтованих на людей та місцевість рішень, посилення обміну та співпраці між містами, а також залучення громадян і розширення їхніх прав та можливостей є вирішальними кроками на шляху до реалізації соціальних прав на місцевому та регіональному рівнях. І найголовніше, складні виклики сьогодення вимагають **цілісного мислення** та визнання **взаємозв'язку між різними категоріями прав**, а також необхідності міждисциплінарних, комплексних підходів. Сьогодні, як ніколи, місцеві та регіональні органи влади повинні бути в курсі останніх розробок у сфері технологій, забезпечуючи цифрову грамотність громадян та сприяючи зеленим і довгостроковим сталим рішенням для усіх сфер прав, які розглядаються у цьому Посібнику.

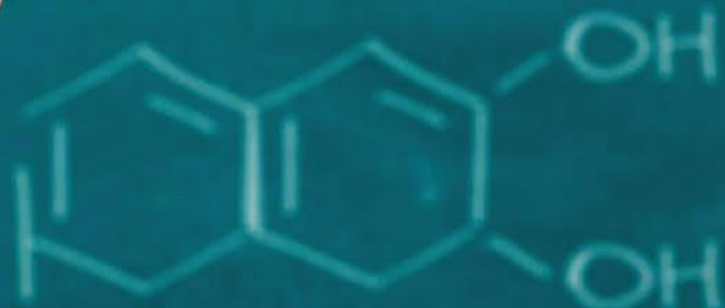

$$W = 2Jf$$

$$\sin^2 + \cos^2$$

$$-1 = n$$

$$PV = nRT \quad \frac{dn}{dx} nx =$$

$$\Delta p = \rho gh$$

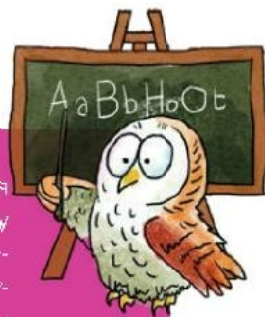
Право на освіту

ЧАСТИНА I Визначення

Право на освіту забезпечує доступ до хороших шкіл та освіти, спрямованої на всебічний розвиток людської особистості. Воно дозволяє усім людям брати ефективну участь у вільному суспільстві. Це право перетворюється на потребу досягти інклюзивної освіти, забезпечити рівні освітні можливості для всіх, включно з, наприклад, забезпеченням альтернативних шляхів навчання для нетрадиційних здобувачів освіти.

У європейських містах рівень **раннього завершення навчання** (РЗН) вищий за середні показники по країні та відповідні європейські цільові показники. Це свідчить про серйозну проблему, оскільки РЗН має суттєві соціальні та індивідуальні наслідки, як-от підвищений ризик безробіття, бідності, маргіналізації та соціальної ізоляції. Розв'язання питання РЗН передбачає розірвання кола депривації та передачі бідності й нерівності між поколіннями.

Ви знали?

До проблеми для права на освіту відносяться питання різноманітності у міському контексті й нерідко неготовність вчителів розв'язувати ці проблеми. Іншим серйозним питанням є показник покидання школи. У своєму звіті «Погляд на суспільство» 2016 року ОЕСР встановила, що у країнах ОЕСР одна із шести осіб віком від 25 до 34 років не має повної середньої освіти. Це може призвести до замкненого кола між поколіннями, що об'єднує дитячу бідність, низький рівень освіти та бідність у дорослому житті.

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

Операція «Успіх» для боротьби з раннім покиданням школи, Гент, БЕЛЬГІЯ²⁸

Населення : 248 358

Для зменшення показників раннього покидання школи місто Гент прийняло місцеву стратегію під назвою «Operatie Geslaagd» (операція «Успіх») з унікальним, комплексним, міжгалузевим підходом за участю 12 місцевих загальноосвітніх шкіл. «Набутий досвід» в результаті цього проєкту тепер впроваджується як новий проєкт, відкритий для усіх загальноосвітніх шкіл у Генті.

На 2016–2020 роки місто Гент прийняло план на основі 30 заходів з метою скорочення показника покидання школи з 15% до 10%. Цей проєкт відрізняється залученням місцевих служб, включно зі службою зайнятості, у справах культури, молоді та соціальними службами. Він застосовує цілісний підхід, який включає особливості, адаптовані до окремих учнів, а також більш загальні аспекти на системному рівні. До 30 заходів, передбачених у плані, відноситься оптимізація системи раннього попередження, забезпечення високоякісної професійної орієнтації у школі, уроки нідерландської мови для тих, хто не є носієм мови, та партнерські відносини з батьками та вчителями. Серед викликів – залучення шкільних команд до активної участі та взаємодії з проєктом, а також перетворення пріоритетів окремої школи в конкретний план дій.

✉ **Арвен Девілде**

Ел. пошта: arwen.dewilde@stad.gent

✉ **Джессі Де Нагел**

Ел. пошта: Jessie.DeNaeghel@stad.gent

Місто Гент, Ботермаркт, 1, Гент, 9000, Бельгія

Телефон: +32/(0)92101010

GoLearn! Лестерширська служба у справах навчання дорослих під час локдауну, Лестершир, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

Населення : 698 268

Для підтримки своєї освітньої пропозиції для усіх членів громади під час локдауну Рада графства Лестершир покращила свою навчальну платформу для дорослих «GoLearn!» безкоштовними дистанційними курсами та пропозиціями для сімей і дітей молодшого шкільного віку, коли школи були зачинені.

«GoLearn!» Ради графства Лестершир – це платформа, де громадяни можуть знайти заняття на вихідні, денні або вечірні заняття з різних категорій: від цифрових навичок до мови жестів або благополуччя. У відповідь на обмеження локдауну через COVID-19 рада створила нову безкоштовну онлайн-платформу для навчання дорослих і сімей. Ця платформа також доступна для молодших учнів, а команда з питань сімейного навчання зробила легкодоступними ресурси для батьків та опікунів по всьому Лестерширу, які зараз займаються домашнім навчанням дітей молодшого шкільного віку під час ізоляції. Щоб підтримати **спільноту GoLearn!**²⁹, команда адаптувала онлайн-систему, яку вони використовують для дорослих учнів у пошуках навчання та розвитку, щоб відкрити платформу для молодших учнів. Команда з питань навчання оприлюднила безоплатні освітні матеріали та заходи на сторінці «**Сімейне навчання**»³⁰. Сторінкою може користуватися будь-хто, а протягом літа 2020 року було додано веселі сімейні заходи. Рада заохочує мешканців Лестерширу скористатися цим корисним ресурсом для підтримки навчання дітей.

Рада графства Лестершир

Лестерширська служба у справах навчання дорослих

Кабінет 600, Каунті Гол, Гленфілд, LE3 8RL, Сполучене Королівство

Телефон: +44/(0)8009880308

Ел. пошта: adultlearning@leics.gov.uk

Навчання під час COVID-19, Архангельськ, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

 Населення : 346 979

Місто Архангельськ розробило стратегії для підтримки міської освітньої пропозиції під час надзвичайної ситуації, спричиненої COVID-19. Їхні зусилля включали впровадження технологій електронного та дистанційного навчання, надання вчителям методичної підтримки у зв'язку з труднощами дистанційного навчання, забезпечення дошкільних закладів як «чергових груп» для відвідування дітьми важливих працівників, діяльність яких не була призупинена під час локдауну, а також пропонування батькам, дітям і педагогам широкого спектра психологічної, педагогічної та консультативної допомоги через центр «Леда», фінансований місцевою владою.

Місто Архангельськ використовує технології електронного та дистанційного навчання з 19 березня 2020 року. На офіційному вебсайті міського Управління освіти було створено нову сторінку «Мережева модель дистанційного навчання», щоб допомогти вчителям адаптуватися до дистанційної освіти. З керівниками дошкільних, загальноосвітніх навчальних закладів та закладів подальшої освіти проводилися конференц-дзвінки. Під час використання технологій дистанційного навчання учні з інвалідністю та учні з малозабезпечених сімей отримували запаковані обіди.

Із 30 березня 2020 року до моменту підготовки цього Посібника дошкільні заклади працювали у режимі чергових груп відповідно до протоколів у сфері охорони здоров'я. Чергові групи відвідують діти працівників підприємств, діяльність яких не була призупинена. У зв'язку з особливими умовами праці керівники дошкільних закладів запровадили додаткові протиепідемічні заходи для протидії розповсюдженню коронавірусної інфекції: дезінфекція рук дітей та дорослих антисептичними засобами, вимірювання температури тіла, використання масок і обробка контактних поверхонь та іграшок дезінфікуючими розчинами. Для забезпечення педагогічної підтримки батьків, чії діти не відвідують дитячий садок, на офіційних вебсайтах дошкільних закладів були розміщені матеріали для організації спільних ігор та занять з дитиною вдома, включно з відеоконсультаціями, віртуальними турами, майстер-класами, дидактичними іграми, рекомендаціями щодо запобігання коронавірусній інфекції та багато іншого.

Крім того, психологами були запропоновані різні формати роботи та взаємодії. Фахівці фінансованого місцевою владою центру «Леда» проводили відеоконференції стосовно боротьби зі стресом. Центр «Леда» надавав безоплатну психологічну, педагогічну, методичну та консультативну допомогу батькам, які мають

дітей віком від 0 до 18 років, зокрема дітей з інвалідністю, а також громадянам, які хотіли взяти на виховання дітей, які залишилися без батьківського піклування.

Зусилля вчителів та керівників у сфері дистанційної освіти були відзначені листами подяки від глави Архангельська.

✉ **Олександр Уткін**

Головний спеціаліст загального відділу
Архангельської міської думи

Телефон: +7/(0)8182606899

Ел. пошта: utkinal@arhgorduma.ru

Кампанія «Допоможи навчатися вдома», Вологда, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

👤 *Населення*: 317 329

Оскільки усі школи переходять на дистанційне навчання, місцева влада Вологди розпочала кампанію для збору коштів і забезпечення комп'ютерами та планшетами дітей, які не мали доступу до них, щоб вони могли проходити онлайн-курси та не відставали.

Усі школи у Вологді перейшли на дистанційне навчання 6 квітня 2020 року через розповсюдження COVID-19. Повний перехід на дистанційне навчання у школах під час епідеміологічної кризи показав, що багатьом учням бракувало необхідних пристроїв, і вони мали обмежене підключення до інтернету. Кампанія «Допоможи навчатися вдома», фінансована Урядом Російської Федерації, дозволила придбати або зібрати комп'ютери, ноутбуки чи планшети для школярів, які їх потребували, щоб вони могли продовжити навчатися дистанційно під час пандемії COVID-19. Для місцевої влади було важливо подолати цей період з мінімальними невдачами відносно шкільної програми. Пристроїв потребували здебільшого діти з великих сімей. Під час пандемії COVID-19 кожна дитина в сім'ї одночасно потребувала пристрою для навчання, і багатьом батькам, які працювали дистанційно, також були потрібні їхні комп'ютери.

Депутати Вологодської міської думи відразу долучилися до кампанії «Допоможи навчатися вдома». За свої особисті кошти вони придбали 148 планшетів для дітей, які не мали пристроїв вдома, а також відповідну кількість SIM-карток з доступом до інтернету, якого вистачало до завершення навчального року. Мета полягала у якомога швидшому забезпеченні учнів доступом до якісного

дистанційного навчання. Депутати, дотримуючись заходів безпеки, особисто доставили пристрої учням.

✉ **Юрій Сапожников**

Голова міста Вологда

✉ **Сергій Воропанов**

Мер міста Вологда

Ел. пошта: duma@vgd35.ru

Ел. пошта: agv@vologda-city.ru

Діти, навчання та працівники у школах, бібліотеках і закладах культури під час COVID-19, Тбілісі, ГРУЗІЯ

Населення: 1 114 000

Понад 30% бюджету Тбілісі виділяється на соціальну допомогу. Для підтримки збалансованого харчування під час локдауну діти дошкільного віку з десятків тисяч сімей у Тбілісі регулярно отримували безкоштовні обіди та вечері.

З 2013 року дошкільна освіта стала безкоштовною в усіх муніципалітетах Грузії. Першочергове зарахування передбачене для дітей з вразливих і неблагополучних сімей, включно з тими, які мають особливі освітні потреби. За останні роки кількість дитячих садків у Тбілісі зросла зі 159 до 181 в результаті масштабних інфраструктурних проєктів. Станом на 2020 рік Тбілісі безоплатно забезпечує до 62 000 дітей послугами дошкільної освіти, включно з поживними сніданками, обідами та вечерями.

Тбілісі повністю покриває вартість навчання у міських художніх школах, молодіжних центрах, спортивних школах та фітнес-центрах з метою підтримки неформальної освіти, мистецтва та спорту для дітей із соціально незабезпечених сімей. Щоб підтримати працівників у цій важливій сфері під час локдауну, місцева влада зберігала заробітну плату працівників цих закладів, а також 181 дитячого садка, 36 бібліотек та інших закладів культури (зокрема тренерів підпрограми реабілітації дітей з розладами аутистичного спектра). Загалом йдеться про заробітну плату 10 000 працівників.

✉ **Зв'язатися з нами**

вул. Шартава, 7, Тбілісі

Телефон: +995/(0)2722222

Ел. пошта: info@tbilisi.gov.ge

Міжкультурні проекти у школах і не тільки, Рейк'явік, ІСЛАНДІЯ

👥 *Населення* : 122 853

Міжкультурні політики знаходяться в центрі політики у сфері прав людини в місті Рейк'явік. Шкільна освіта, Міська бібліотека Рейк'явіка та міські заклади культури приділяють особливу увагу міжкультурним підходам.

Школи в місті працюють відповідно до Міжкультурної політики міста Рейк'явік. Більшість шкіл Рейк'явіка приділяють особливу увагу роботі не лише з аспектами національної культури та походження, а також з індивідуальними інтересами та речами, які мають найбільше значення для кожної особи. Міська бібліотека Рейк'явіка проводить регулярні заходи для людей будь-якого походження. Заходи проводяться у кількох філіях по місту, включно з Брейдгольтом, де найбільша концентрація мігрантів. Мігрантів особливо заохочують до організації заходів.

Заклади культури міста Рейк'явік прагнуть відкрити свої двері для різноманітної групи гостей та стати місцем дружби, креативності та інтерактивного культурного діалогу. Зрештою, Відділ культури і туризму Рейк'явіка оприлюднив політику про різноманітну культуру в місті на 2017–2020 рр. під назвою «Коріння і крила: мистецтво шанування культурного і мовного різноманіття» з метою підвищення обізнаності про різні культурні виміри у громаді³⁷.

✉ **Гудрун Ельза Тріггвадоттір**

Експерт з правових питань, Управління з прав людини та демократії міста Рейк'явік

Мерія

101, Рейк'явік, Ісландія

Телефон: +354/(0)4114156

Ел. пошта: gudrun.elsa.tryggvadottir@reykjavik.is

www.rvk.is

Загальноосвітня школа Лянсімякі, район Гакуніла, Вантаа, ФІНЛЯНДІЯ

 Населення: 11 238

За допомогою Банку розвитку Ради Європи – і в рамках договору позики, затвердженого в січні 2020 року та підписаного в травні 2020 року між Банком і містом Вантаа – було створено школу з новим комплексним підходом в рамках інвестицій у соціальну інфраструктуру згідно зі Стратегією міста Вантаа.

У 2016 році 44% від 570 учнів загальноосвітньої школи Лянсімякі у районі Гакуніла вдома розмовляли не фінською мовою, а в школі було представлено 29 різних мов. Школа застосовує інноваційний підхід: забезпечує нових учнів, які цього потребують, додатковим навчанням мови та постійною підтримкою. Вчителі для дітей з особливими потребами допомагають учням з їхніми конкретними труднощами, а шкільні гуртки забезпечують додаткову підтримку та допомогу з домашнім завданням. Перекладачі також полегшують спілкування з сім'ями.

 Місто Ванта

Школа Лянсімякі

Палластунтурінтіе, 27

01280, Ванта, Фінляндія

<https://bit.ly/3qnYLvM>

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **РОЗРОБЛЯТИ** ретельні цільові програми для повторного залучення осіб, які не працюють і не навчаються (НПНН), та запобігати довгостроковій бездіяльності.
- **ВПРОВАДЖУВАТИ** ефективніші політики для забезпечення відповідних цифрових навичок для усіх представників населення.
- **ІНВЕСТУВАТИ** у можливості дистанційного навчання для усіх громадян та забезпечити, щоб вони мали доступ до необхідних технологій, особливо з огляду на нещодавні надзвичайні ситуації у світі.
- **ОБ'ЄДНУВАТИ** зусилля для боротьби з передчасним покиданням школи за допомогою прийняття стратегій, пристосованих до потреб громади, міждисциплінарного та багатокультурного підходу до місцевих освітніх пропозицій, а також стійких альтернатив традиційним освітнім шляхам.
- **СПІВПРАЦЮВАТИ** з приватними компаніями, університетами та приватними навчальними закладами з метою створення проєктів та пошуку шляхів для заохочення усіх представників населення до участі у стандартній системі освіти та продовження навчання.
- **ВІДСТЕЖУВАТИ** прогрес вразливих або маргіналізованих учнів та пропонувати психологічну або профорієнтаційну підтримку.

Право на працю

ЧАСТИНА I **Визначення**

Право на працю гарантує можливість мати повноцінну та гідну роботу з безпечними та здоровими умовами й справедливою заробітною платою, що може забезпечити гідне життя особі та її сім'ї. Воно також передбачає свободу від безробіття та право на створення організацій.

У сприянні реалізації права на працю важливо враховувати такі аспекти, як доступність професійної підготовки, сприяння переходу до трудового життя, стандарти праці, гідні умови праці та охорона здоров'я і безпе-

ка працівників. Крім того, важливим є уникнення невідповідності навичок та забезпечення мінімально необхідного рівня цифрових навичок.

Головним викликом, пов'язаним з правами на освіту та працю, є молоде населення, відоме як НПНН: **особи, які не працюють і не навчаються**. Люди з цієї групи належать до найбільш вразливих, оскільки можна припустити, що вони мають труднощі з пошуком роботи, хоча й не намагаються набути нових навичок за допомогою навчання³².

Ви знали?

Згідно з показниками Соціального табло Євростату³⁴, які охоплюють усі держави-члени ЄС, показник раннього завершення навчання (РЗН) серед населення віком 18–24 роки становить 10,6%, тоді як загальний показник НПНН віком 15–24 роки – 11,6%. Ці цифри можуть відрізнитися залежно від держави-члена ЄС. Показники Соціального табло також свідчать про те, що 23,5% людей в ЄС перебувають під загрозою бідності або соціальної ізоляції.

У 2015 році 15% молодого населення ОЕСР були НПНН – близько 40 мільйонів молодих людей³³. Важливим також є той факт, що молоді люди, чії батьки мають низький рівень освіти або безробітні, більше схильні до бездіяльності, що свідчить про можливість передачі статусу НПНН між поколіннями.

Статус НПНН також може негативно впливати на соціальну згуртованість в цілому, оскільки НПНН менше цікавляться політикою та стають більш відстороненими. Тому зменшення кількості НПНН сприяє відновленню вищого рівня довіри, задоволення та політичного інтересу серед громадян!

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

Грантова програма у сфері соціального підприємництва, Рига, ЛАТВІЯ³⁵

 Населення : 349 103

Відділ соціального забезпечення Ризької міської ради реалізувало грантову програму у сфері соціального підприємництва з метою створення робочих місць для соціально ізольованих груп населення. Це єдина подібна програма в Латвії, яка підтримує проекти за допомогою грантів у розмірі від 4 000 до 7 000 євро (у 2016 році).

Гранти надавалися соціальним компаніям, фондам та НУО. Мета програми полягає у стимулюванні створення робочих місць та покращенні наявних робочих місць для груп, яким загрожує соціальна ізоляція. Зокрема, ці гранти підтримують проекти, створюючи нові робочі місця для безробітних осіб зі складними потребами (численні фактори вразливості через бідність, дискримінацію або низький рівень освіти), а також надають підтримку зайнятому населенню, якому загрожує скорочення, через навчання та підвищення кваліфікації, щоб вони могли залишитися на роботі. Програма виявилася настільки успішною, що Рига вирішила продовжити надання грантів на щорічній основі та підвищити загальну суму до 11 000 євро.

Відділ соціального забезпечення Ризької міської ради

вул. Базніцас, 19/23,

Центральний район, Рига, LV-1010

Телефон: +371/(0)80005055

Ел. пошта: dl@riga.lv

AIRE, сонячні технології для відновлення залучення вразливих груп молоді, Берлін, НІМЕЧЧИНА

Населення : 3 769 000

Видання асоціації «Євросітіз» 2015 року під назвою «Зелені робочі місця для соціальної інклюзії»³⁶ згадує Берлін як приклад належної практики, що поєднує соціальну інклюзію та залучення на ринок праці громадян одночасно з «екологізацією» економіки: у місті розробили програму для заохочення молодих людей до професійної підготовки у сфері зелених та сталих технологій.

Програма здебільшого націлена на групи, які відокремлені від системи освіти або не знають, куди рухатися у майбутньому. Використовуючи інноваційний спосіб для відновлення їхнього залучення, проєкт допомагає розвинути впевненість, мотивацію та навчальні здібності й відкриває шлях у зростаючий сектор зеленої енергетики.

Мережа адаптації та впровадження професійної підготовки з відновлюваної енергетики (AIRE) забезпечує можливість для 15-річних учнів середніх шкіл з найбільш вразливих районів міста побудувати невелику модель авто на сонячних батареях з дистанційним керуванням. Це навчає їх різних технічних навичок. Для навчання, натхнення та залучення таких молодих людей, які віддалилися від традиційної системи освіти, застосовується практичний, інноваційний та цікавий підхід. Проєкт також спрямований на розвиток їхніх особистих та соціальних навичок, як-от управління часом, наполегливість, публічні виступи та робота в команді. Щоб мотивувати їх завершити роботу та викликати відчуття успіху, готові моделі демонструються на місцевих та міжнародних парадах, а учасники проводять презентації своєї роботи. Презентації проводяться англійською мовою, їх філюють та розміщують на ютубі. Проєкт призначений для молодих людей, які покинули школу або ризикують зробити це, учнів з проблемною поведінкою та молоді із сенсорними порушеннями.

Шість шкіл у Берліні взяли участь у проєкті AIRE. Їхній досвід підтверджує, що проєкт допоміг скоротити кількість випадків покидання школи та реінтегрувати молодих людей у суспільство, а також знову залучити їх у систему освіти. Він також підвищує їхню обізнаність щодо екологічних проблем, професійної підготовки та можливостей працевлаштування у зростаючій сфері відновлюваних джерел енергії.

Едуардо Кабрера

Ел. пошта: e.cabrera@fls-i-ternational.de

www.photovoltaire.de

Центри безперервної професійної орієнтації (CISOK) – наразі у 13 містах Хорватії³⁷

Центри CISOK спрямовані на надання профорієнтаційних послуг впродовж життя усім громадянам на основі їхніх визначених потреб. Враховуються усі – молодь, дорослі, зайняті та безробітні, НПНН (особи, які не працюють і не навчаються), учні, вчителі та роботодавці. Центри були створені у 13 різних населених пунктах Хорватії для надання доступних, відкритих та впізнаваних послуг, а також для поліпшення наявних профорієнтаційних і консультаційних послуг у Хорватії.

Нова заснована на партнерстві модель для безперервної професійної орієнтації CISOK була представлена у 2013 році в результаті фінансованого через ІПД ЄС (Інструмент передвступної допомоги) проєкту «Покращення професійної орієнтації впродовж життя та ІКТ підтримки» – спочатку було утворено 9 центрів CISOK у 8 регіонах Хорватії. Передбачається, що центри охоплять усі регіони Хорватії до 2022 року.

Центри CISOK надають послуги клієнтам відповідно до їхніх потреб та бажання приймати рішення стосовно своєї кар'єри. Кожен центр організований відповідно до так званої «моделі диференційованих послуг» і надає різні види підтримки на основі оцінювання потреб кожного клієнта. Серед послуг, які надаються в центрах CISOK, такі: послуги самодопомоги, вебпослуги, послуги швидкої допомоги (включно з інформацією та рекомендаціями), тренування (індивідуальні послуги), інформаційні сторінки з профорієнтаційних питань, а також курси для навчання персоналу. Для тих, хто потребує більше допомоги з прийняттям кар'єрних рішень, центри CISOK надають індивідуальні послуги, які можуть включати індивідуальні та групові консультації.

Найважливішими факторами для успішності центрів CISOK є узгоджені партнерства, включно з визначеними ролями та обов'язками з надання та фінансування послуг центрів CISOK. Ключове значення мають угоди про обмін інформацією, оскільки вони допомагають центрам CISOK визначати та орієнтуватися на конкретні групи і планувати діяльність відповідно до їхніх визначених потреб. Центри CISOK надають послуги відповідно до визнаних стандартів якості, зберігаючи при цьому гнучкість, щоб адаптуватися до конкретних регіональних або місцевих потреб. Це може залежати від виду клієнтів чи послуг, залучених партнерських організацій (зокрема НУО), забезпечення приміщеннями тощо. Кожен центр CISOK пристосовує свої послуги до місцевих і регіональних потреб для забезпечення їхньої відповідності своєму призначенню. Відповідно – хоча є спільні цілі та методи – групи надання послуг та цільові групи можуть варіюватися.

У період з 2013 року по 31 травня 2017 року послуги центрів CISOK отримали загалом 186 428 користувачів. У 2016 році ресурсами центрів CISOK скористалися 2 719 НПНН, з яких 2 519 були активними шукачами роботи, а неактивними – 200.

✉ **Івана Дробач Керн**

Керівниця Відділу підготовки до працевлаштування

✉ **Тамара Павліч**

Експертна радниця

Служба зайнятості Хорватії — Головний офіс

Савський шлях, 64, Загреб, 10000, Хорватія

Телефон: +385/(1)6126065; +385/(1)6126224

Ел. пошта: Ivana.Drobac.Kern@hzz.hr ; Tamara.Pavlic@hzz.hr

Ініціатива для майбутніх початківців/Навчання працює – регіональні агентства з працевлаштування та місцеві ініціативи, НІМЕЧЧИНА³⁸

Щоб підтримати менш кваліфіковану молодь віком від 25 до 35 років, німецькі регіональні агентства з працевлаштування та місцеві органи влади запровадили ініціативу під назвою «Шукаємо запізнених початківців – навчання працює», продовжену до 2020 року як «Ініціатива для майбутніх початківців». Цілями ініціативи є боротьба з довготривалим безробіттям та підвищення можливостей працевлаштування для молоді, а також підвищення чуйності та знань соціальних працівників місцевих агентств з працевлаштування для підвищення кваліфікації молодих людей.

Менш кваліфіковані люди зазнають дуже високого ризику довгострокового безробіття. Низька заробітна плата та відсутність можливостей працевлаштування часто пов'язані із закоренілою бідністю. Розвиток зайнятості, забезпечення участі та запобігання довгостроковому безробіттю – основні виклики для соціальної інклюзії. Ця ініціатива прагнула залучити 100 000 молодих людей до навчання для здобуття основної кваліфікації, а на пізнішому етапі – ще 120 000 молодих людей до 2020 року. У 2013–2015 роках близько 15 000 учасників покинули навчання, а 2 500 учасників не завершили здобуття кваліфікацій, оскільки отримали роботу. Загалом проєкт залучив та надав підтримку 98 735 молодим людям.

✉ **Офіс програми «JOBSTARTER»**

Роберт-Шуман-Плац, 3, Бонн, 53175, Німеччина

Телефон: +49/(0)2281072909

Ел. пошта: info@jobstarter.de

www.jobstarter.de

Залучення довгостроково безробітних через озеленення громадських просторів та навчання, Загреб, ХОРВАТІЯ

 Населення : 806 341

Ще одна інноваційна практика в рамках проєкту асоціації «Євросітіз» під назвою «Зелені робочі місця для соціальної інклюзії» відбулася в місті Загреб: місто сприяє зайнятості шляхом підтримки зелених громадських просторів. Довгостроково безробітні люди працюють у зелених громадських просторах міста в обмін на освіту та навчання у сферах, які мають великий попит у місцевій економіці. Це допомагає підвищити їхню конкурентоспроможність на ринку праці та шанси знайти роботу, при цьому зберігаючи та захищаючи довкілля і зелені зони по місту.

Освітній та навчальний проєкт має на меті активізувати безробітних осіб, залучаючи їх до роботи над збереженням та прибиранням зелених зон. Натомість вони можуть проходити освітні та навчальні курси, які покращують їхні шанси на ринку праці. Місто покриває вартість курсів, яка варіюється від 400 до 1 000 євро за курс для одного учасника. Учасники обирають програму відповідно до своїх потреб та інтересів. Курси охоплюють початкову, базову та повну середню освіту, а також професійну підготовку.

Місто Загреб керує проєктом та співпрацює з регіональною службою зайнятості та місцевими навчальними закладами. Проєкт повністю фінансується містом. Витрати компенсуються скороченням вартості постійного утримання зелених зон міста. Тому це безпрограшне рішення для міста та довгостроково безробітних громадян, яке при цьому сприяє збереженню природних насаджень міста на користь усієї громади.

 Весна Хелфріх

Ел. пошта: vesna.helfrih@zagreb.hr

www.zagreb.hr

Ваучери на гнучкі послуги няні для працівників з нестандартним графіком роботи, Рига, Єлгава та Валмієра, ЛАТВІЯ

 Населення : 632 614 (Рига), 55 972 (Єлгава), 23 125 (Валмієра)

Для роботодавців важливо знайти баланс між потребами компанії та потребами її працівників. Проте компанії в Латвії досі не акцентують на послугах з догляду за дітьми для забезпечення балансу між роботою та особистим життям їхнього персоналу. Була запроваджена система ваучерів, яка передбачає гнучкі форми догляду за дітьми для працівників латвійських компаній з нестандартним графіком роботи. Система також заохочує до саморегулювання та переходу на міжсекторальну (приватну та державну) програму субсидування. Проєкт, співзасновником якого був Європейський Союз у рамках програми зайнятості та соціальних інновацій (2014–2020), реалізовувався в Єлгаві, Ризі та Валмієрі.

Знайти доступні високоякісні послуги з догляду за дітьми непросто навіть за найсприятливіших обставин. Проте для людей, які мають нестабільний або нестандартний робочий графік, доступ до послуг з догляду за дітьми стає надзвичайно складним. Такі працюючі батьки, які часто мають низьку заробітну плату, не можуть покладатися на стабільний графік, а також працюють вночі чи на вихідних, мають небагато варіантів для догляду за дітьми. Ряд досліджень свідчить про те, що нестабільний, нестандартний графік стає особливістю низькооплачуваної роботи, що посилює проблеми з доглядом за дітьми для працівників, які уже стикаються зі значними перешкодами для доступного та якісного догляду за дітьми.

Реалізація цього проєкту здійснювалася в три етапи. Першим етапом була підготовка та попереднє оцінювання. У Єлгаві, Ризі та Валмієрі відбулося сім регіональних семінарів з метою презентації проєкту, обрання компаній, які братимуть участь у системі ваучерів, та координування проєктної діяльності. На другому етапі впродовж 10 місяців відбувалося впровадження системи ваучерів, яка субсидує послуги няні, для 150 одержувачів з Валмієри, Єлгави та Риги. Кожен ваучер був дійсний максимум на 20 годин послуг няні на тиждень на одного працівника з нестандартним графіком роботи для дитини віком до 7 років. Процес впровадження включав постійний моніторинг та консультування з персоналом. Зрештою, на третьому етапі проводився аналіз впливу та наслідків втручання з остаточним оцінюванням та презентацією результатів, підготовлених та повідомлених зацікавленим сторонам.

Основними очікуваними результатами проєкту є цілеспрямоване політичне втручання для запровадження гнучких форм догляду за дітьми у латвійських компа-

ніях з нестандартним графіком роботи та подальший розвиток саморегулювання або міжсекторальної (приватної та державної) програми субсидування³⁹.

✉ **Івета Балтіна**

Директорка Відділу управління персоналом і документообігу

Телефон: +371 67021635

Ел. пошта: Iveta.Baltina@lm.gov.lv

✉ **Даце Шміта-Соне**

Координаторка проектів міста Єлгава

Телефон: +371 63048908

Програма Співдружності зі стажування, Глазго, ШОТЛАНДІЯ, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО⁴⁰

👤 *Населення : 598 830*

З метою розв'язання проблеми безробіття молоді ініціатива Глазго зі стажування допомагає забезпечити нових випускників шкіл стажуванням та полегшує процес відбору і найму для бізнесу.

Ініціатива Співдружності зі стажування (ІСС) – це безкоштовна послуга з підбору персоналу, спрямована на пошук можливостей стажування для молодих людей, зокрема випускників шкіл. Вона ґрунтується на моделі «попиту-пропозиції», залучаючи роботодавців і молодих людей зі школи. ІСС підтримує роботодавців і кандидатів у процесі пошуку, відбору та подання заявок. У місті Глазго ІСС запустили у 2009 році для скорочення безробіття молоді шляхом роботи з випускниками шкіл і роботодавцями, щоб визначити можливості та заохотити молодих людей до проходження стажування.

Координатори ІСС взаємодіють із роботодавцями для обговорення можливості стажування молодих людей. Разом вони обговорюють потенційні вакансії, ставки заробітної плати, забезпечення навчання, графік набору персоналу та доступну фінансову допомогу. Далі вакансії розміщуються на вебсайті ІСС, а ІСС займається усіма адміністративними процедурами, включно зі співбесідами, взаємодією та зворотним зв'язком.

Щороку охоплюється близько 5 000 випускників шкіл за допомогою інформаційних днів, стендів ІСС у школах і представників на шкільних зборах, батьківських заходах та профорієнтаційних вечорах. Після реєстрації участі в ІСС молоді люди можуть відвідати вебсайт для пошуку вакансій. Кожен випускник школи отримує підтримку з вибором і поданням заявки на стажування за допомогою індивідуальних інтерв'ю, телефонного зв'язку або групових занять.

Їхній прогрес відстежується через мережеву базу даних ICC, і ICC може надати додаткову допомогу, якщо вони постають перед труднощами. ICC використовує засоби комунікації, які популярні серед молодих людей, як-от текстові повідомлення, електронні листи та фейсбук, для просування програми та зв'язку з кандидатами.

З 2009 року ICC допомогла понад 2 000 випускників шкіл отримати роботу через стажування. Більшість стажерів повністю пройшли свої програми, а у 2009–2010 роках показник покидання навчання становив лише 9,9%. З 2012 року 852 компанії взяли участь в ініціативі, і 97% цих роботодавців висловили зацікавленість у повторному наборі персоналу через ICC.

✉ **Шона Ганімен (Shona Honeyman)**

Ел. пошта: shona.honeyman@glasgow.gov.uk
www.glasgow.gov.uk/apprentices

✉ **«Євросітіз»**

Сквер де Меус, 1, Брюссель, В-1000
Телефон: +32-2-552.0888
Ел. пошта: info@eurocities.eu

Будинок стартапів: універсальний центр та кластер для підприємців-початківців, Тампере, ФІНЛЯНДІЯ⁴¹

Населення : 806 341

Завдяки своєму універсальному будинку стартапів місто Тампере прагне збільшити кількість стартапів в місті та сприяти росту та інтернаціоналізації місцевих компаній. Підтримуючи стартапи, місто створює конкурентоспроможне на міжнародному рівні та приваблює робоче середовище для компаній-початківців.

До сьогодні Тампере бракувало місцевих компаній, які також інвестують у компанії-початківці. Такі компанії зробили б інвестування прозорішим для нових підприємців. Локальне тренування також найімовірніше призведе до локальних інвестицій. Тому місто вирішило створити розміщений в центрі будинок стартапів поблизу залізничного вокзалу, університетського містечка та кластеру малого бізнесу у Pienteollisuustalo (невелика промислова будівля). Будинок є універсальним центром та кластером для підприємців-початківців. Розробка бізнес-моделі будинку розпочалася в березні 2020 року. Будинок стартапів має офісні приміщення для менших молодих компаній та команд разом з

операторами для підтримки діяльності стартапів, як-от послуги інвесторів, акселераторів та консультаційні послуги.

✉ **Тімо Антікайнен**

Директор з розвитку бізнесу

Телефон: +358/(0)503211279

Ел. пошта: Timo.Antikainen@tampere.fi

✉ **Теппо Рантанен (Терпо Rantanen)**

Директор з економічної політики, конкурентоспроможності та інновацій

Телефон: +358/(0)400235442

Ел. пошта: Teppo.Rantanen@tampere.fi

<http://www.startuphub.fi/#english>

Програма «Приготуйтеся до роботи», Міська рада Данді, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

👤 **Населення** : 149 320

«Приготуйтеся до роботи» – це 8-тижнева (а також індивідуальна подальша підтримка сам на сам) програма працевлаштування, яка спрямована на забезпечення біженців навичками працевлаштування та знаннями мови для отримання роботи. Проєкт отримав золоту нагороду на Excellence Awards 2018 року Конвенції місцевих органів влади Шотландії у категорії «Покращення результатів у партнерстві».

Заняття з англійської мови для носіїв інших мов безпосередньо пов'язані з такими навичками працевлаштування, як складання резюме, заповнення бланків заяв, проходження співбесіди, відповідність очікуванням роботодавця/працівника, особливості місцевого ринку праці та очікувані шляхи кар'єрного зростання. Використовуючи послуги місцевої влади та зовнішніх партнерських організацій, програма забезпечує навчання з працевлаштування, використання ІТ та фінансових можливостей разом зі структурованим стажуванням для накопичення практичного досвіду та мовною підтримкою. Місцева влада створила інструменти для обміну даними, які доступні всім партнерам, у секторі державного соціального забезпечення та третьому секторі, дозволяючи їм обмінюватися інформацією про прогрес та наслідки.

Студентів знайомлять з організаціями та підприємствами у місті з метою проходження добровільного стажування для отримання практичного досвіду роботи щонайменше один раз на тиждень на додаток до курсів. Це створює можливість для студентів практикувати англійську мову, набути впевненості у світі праці у Сполученому Королівстві та отримати рекомендаційний лист.

Команда спеціалістів з працевлаштування допомагає студентам визначити додаткові можливості для навчання та розвитку і вжити необхідних заходів для участі. До прикладів можна віднести офіційні візити на будівельні майданчики, щоб поспостерігати за практикою охорони здоров'я та техніки безпеки, або допомогу з поданням заявки на фінансування, як-от рахунки індивідуального навчання. Якщо догляд за дітьми є проблемою для батьків та опікунів, які беруть участь у програмі, команда спеціалістів з працевлаштування користується субсидіями від місцевої влади для забезпечення відсутності таких перешкод відвідуванню. Якщо студент має пропозицію роботи, але не може її прийняти через фінансові перешкоди, як-от витрати на проїзд або відсутність необхідного обладнання, можна скористатися фінансуванням від місцевої влади для отримання абонементів на проїзд або ваучерів на одяг та обладнання. Якщо після завершення курсу потрібна подальша підтримка, спеціаліст з працевлаштування продовжує виконувати функції кейс-менеджера до закінчення шестимісячного терміну працевлаштування студента.

Місцева влада працює з Міжнародним жіночим центром у Данді для надання підтримки жінкам, які ніколи не працювали, а також з колегами з проєкту міської ради «Ezone» (діловий стартап-проєкт) та Шотландської ради у справах біженців для підтримки справи.

В останній тиждень програми студенти та персонал беруть участь у випускній церемонії, яка проводиться у місцевому громадському центрі. Представник керівництва місцевої влади відвідує захід, щоб вручити кожному студенту свідоцтво про проходження програми та офіційно привітати їх в Данді.

✉ **Міська рада Данді**

Програма «Приготуйтеся до роботи»

Ел. пошта: Carol.McKelvie@dundee.gov.uk

<https://bit.ly/36vYJKq>

**«La Fabrique de l'Emploi» («Фабрика робочих місць»),
Лілля, ФРАНЦІЯ**

👤 **Населення** : 232 741

«Фабрика робочих місць» об'єднує цілий комплекс заходів, спрямованих на подолання довготривалого безробіття в місті Лілля. Організацією, управлінням і проведенням займаються самі працівники. Така командна робота пропонує економічну модель мешканцям району.

Інноваційна модель участі за принципом «знизу догори» міста Лілля є свідченням того, що «простіше реінтегрувати до ринку праці, якщо зусилля зосереджені на створенні робочих місць для людей, а не на підборі людей для наявних

посад»⁴². Тому «Фабрика робочих місць» застосовує територіальний підхід та зосереджується на тому, як краще використати потенціал, навички та здібності, якими уже володіють довгостроково безробітні громадяни.

«Фабрика робочих місць» – це професійно орієнтована компанія, яка працює з мешканцями для мешканців, намагаючись заповнити прогалини у можливостях працевлаштування, яких раніше не існувало у відповідних районах. «Фабрика» наймає громадян, які були безробітними щонайменше рік та проживають у двох районах, де функціонує фабрика (Лез Оліво в Лосі та Тріангль де Менен в Туркуені). Вони пропонують безстрокові контракти – такі ж, як і в традиційних компаніях – на основі 35-годинної системи. Далі працівники виконують завдання залежно від їхніх навичок і потреб місцевої громади.

До цього часу було створено понад 130 робочих місць у двох районах з високими показниками довгострокового безробіття.

✉ **Зв'язатися з нами**

Лос: +33/(0) 3 74 46 87 45

Туркуен: +33/(0) 3 74 46 87 40

Ел. пошта: infos@fabrique-emploi.fr

<https://fabrique-emploi.fr/>

Цифрова майстерність працівників, Скульна, ШВЕЦІЯ

👤 *Населення* : 80 950

Новий проєкт міста з цифрової майстерності працівників, який фінансується Європейським соціальним фондом, спрямований на забезпечення керівників та працівників міської адміністрації компетенціями, необхідними для використання інтелектуальних та ефективних цифрових робочих інструментів.

Асоціація «Євросітіз»⁴³ представила цей проєкт, який спрямований на забезпечення цифрових навичок і розширення можливостей працевлаштування учасників в межах міської адміністрації, щоб створити гнучку та сучасну організацію. Керівники очоляють процеси цифровізації та розвиватимуть взаємне навчання, інклюзивні робочі місця й операції за допомогою цифровізації. Керівники з питань цифрової компетентності надаватимуть підтримку колегам у використанні цифрових методів роботи у щоденній діяльності. Працівники дошкільних закладів та доглядачі братимуть участь в електронному та взаємному навчанні.

У рамках проєкту передбачено розширення можливостей працевлаштування та навчання впродовж життя для робочих груп, які на 80% складаються з жінок, переважно з низьким рівнем освіти. У сфері догляду понад 60% з них – іноземного походження. Спілки братимуть активну участь впродовж усього проєкту. Діти,

люди старшого віку та особи з інвалідністю зустрінуться з належним чином уповноваженими працівниками, які надаватимуть високоякісні послуги. Зрештою, покращена цифрова компетенція піде на користь громадянам усіх вікових груп.

✉ **Катаріна Кото**

Керівниця проєкту – місто Сульна

Телефон: +46/(0)725833182

Ел. пошта: katarina.koto@solna.se

Поширені запитання, зібрані для розуміння COVID-19, Конвенція місцевих органів влади Шотландії, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

Щоб допомогти працівникам зрозуміти керівні принципи та рекомендації стосовно COVID-19, розроблені на національному рівні, Конвенція місцевих органів влади Шотландії (COSLA) створила комплекс відповідей на поширені запитання (ПЗ) та оприлюднила їх для працівників. ПЗ включають загальну інформацію про COVID-19, пояснення заходів безпеки та рекомендації для роботи вдома.

COSLA разом з профспілками розробили комплекс ПЗ, щоб допомогти працівникам зрозуміти національні рекомендації щодо COVID-19. Кожен місцевий орган влади у Шотландії чітко визначив, які заходи впроваджуються для захисту працівників і споживачів послуг. ПЗ доповнюють національні рекомендації, включно з рекомендаціями Національної служби охорони здоров'я, і посиляються на окремі місцеві органи влади, де це питання краще вирішується на місцевому рівні. Це також відображає національні рекомендації щодо роботи вдома під час COVID-19.

COSLA також оприлюднила ПЗ у доповнення до національних рекомендацій щодо загальних (немедичних) установ. Це частина ширших зусиль для забезпечення доступу більшої кількості працівників до практичних рекомендацій та необхідних засобів індивідуального захисту (ЗІЗ), щоб вони могли з впевненістю виконувати свої функції в рамках загальносистемного підходу до боротьби з COVID-19. COSLA оприлюднила спільну заяву про рекомендації щодо ЗІЗ та працювала над розробкою моделі розповсюдження ЗІЗ. Це дозволяє забезпечити всіх, хто надає підтримку вразливим особам у своїх громадах, та всіх груп персоналу доступом до ЗІЗ, які їм потрібні. Місцеві хаби розповсюджуватимуть ЗІЗ по всьому сектору соціального забезпечення, де звичайні маршрути постачання не були успішними. Такі хаби призначені для розширення

забезпечення, щоб охопити усіх постачальників соціальних послуг, а також доглядачів, які не отримують платні або є членами сім'ї, та особистих помічників.

✉ **Зв'язатися з нами**

Офіс COSLA в Брюсселі
Judith@cosla.gov.uk

ПЗ працівників:
<https://bit.ly/2VpRk9g>

ПЗ щодо COVID-19 у немедицихних установах:
<https://bit.ly/3qlljNL>

Розширення доступу до ЗІЗ для усіх постачальників соціальних послуг:
<https://bit.ly/3lwLo9g>

Проект «Підприємництво для старших», Дублін, ІРЛАНДІЯ⁴⁴

 Населення : 80 950

Цей проєкт, який реалізовувався з 2010 по 2014 рік, був спрямований на підвищення залучення осіб віком від 50 років до підприємницької діяльності шляхом створення власної справи або через інвестування в бізнес. Його мета полягала у зміні сприйняття старших людей як таких, які йдуть урозріз із економічним зростанням, розвитком підприємництва, інноваціями та створенням робочих місць.

Проект впроваджувався за допомогою транснаціонального партнерства між регіональною владою Середньосхідного регіону Ірландії (головний партнер), благодійною організацією Сполученого Королівства «ПРАЙМ» (PRIME) та компанією «Інно ТСД» (Inno TSD) (Бретань, Франція). Він надавав підтримку особам віком від 50 років із відкриттям справи самостійно чи з іншими людьми. З цієї метою у рамках проєкту надавалися консультації та рекомендації щодо адміністративних, фінансових та комерційних аспектів відкриття нової справи. Крім того, проєкт сприяв партнерству молодих і старших людей, щоб старші особи могли скористатися ентузіазмом молодших, а молодші змогли використати досвід та знання старших. До того ж проєкт зосереджувався на заохоченні осіб старшої вікової групи до вищого рівня інвестицій у бізнес інших людей. На момент реалізації проєкту рівень неформального інвестування – тобто інвестицій від родини або друзів – у підприємства в Європі був досить низьким (4% порівняно з 6% у США). Люди віком від 50 років з накопиченими знаннями та капіталом є хорошим потенційним джерелом інвестицій. Проєкт «Підприємництво для старших» також намагався створити групу волонтерів старшого віку, які використовували б свої навички та досвід для надання підтримки

підприємцям віком від 50 років, які тільки відкрили власну справу. Зрештою, проєкт «Підприємництво для старших» також використовував історії успішних підприємців старшого віку, прикладів для наслідування, щоб заохотити інших осіб їхнього віку стати підприємцями. Завдяки цьому вони також передали позитивний сигнал політикам та іншим впливовим особам.

Цей проєкт був особливо успішним у підвищенні обізнаності про навчальні програми щодо відкриття власної справи для осіб віком від 50 років, розвитку та випробуванні цих програм. Він був першим у своєму роді в Ірландії та Франції і мав хороші результати у розрізі новостворених бізнесів.

✉ **Джон Бірн**

Менеджер проєкту

Телефон: +35/(0)40466058

Ел. пошта: jbyrne@seniorenterprise.ie

www.seniorenterprise.ie

Проєкт «FILUR» – активізація заходів щодо безробітної молоді, Стокгольм, ШВЕЦІЯ⁴⁵

👤 *Населення* : 975 904

Проєкт «FILUR» надає підтримку молодим людям (віком 16–24 роки), яким складно інтегруватися у ринок праці. Програма полегшує доступ учасників до ринку праці та підтримує їх у їхній кар’єрі. Вона фінансується Європейським соціальним фондом та Відділом праці міста Стокгольм.

Мета проєкту полягає у розвитку впевненості молодих людей та їхнього бажання змінити своє життя. Цей підхід являє собою самопідсилювальну освітню програму зі щоденними груповими зустрічами та індивідуальною підтримкою. Кожна програма «FILUR» триває 12 тижнів та ґрунтується на серії тематичних занять для демонстрації прогресу учасників у розвитку необхідних для роботи навичок та планів кар’єрного розвитку. Наприкінці 12-тижневого періоду учасники готують плани дій, які відображають їхнє бажане майбутнє, а «FILUR» забезпечує однорічне наставництво у працевлаштуванні, в контексті якого кожен учасник має прямий зв’язок з наставником. У рамках проєкту формується три групи по 15 учасників у кожній.

Завдяки участі у «FILUR» молоді люди набувають впевненості у майбутньому. Вони відчувають контроль і відповідальність за свою кар’єру, і ця відповідальність розширює їхні можливості. Вони здобувають цінний досвід роботи, що позитивно впливає на їхні можливості працевлаштування. Це також допомагає роботодавцям, оскільки молоді люди повинні продемонструвати, що вони можуть приймати авторитет на роботі. Молоді люди вчаться створювати контакти

у своєму середовищі та покращують навички спілкування. Оскільки стажування відображає власний вибір і вподобання учасників, молоді люди демонструють реальну взаємодію, що призводить до конструктивної позиції.

Саме місто отримує користь від компетенцій високо мотивованих осіб і буде постійні довірчі відносини з приватним, державним і громадським секторами. Завдяки цьому Стокгольм сприяє відповідності освіти та досвіду роботи молоді потребам ринку праці.

До жовтня 2012 року 245 молодих людей (122 чоловіки та 123 жінки) взяли участь у 12-тижневій програмі. 80,4% учасників успішно завершили теоретичний етап психологічного успіху та знайшли роботу або мають намір розпочати навчання.

✉ **Гелен Старкман (Helen Starkman)**

Менеджерка проєкту

Телефон: +46/(0)761235602

Ел. пошта: Helen.starkman@stockholm.se

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **ЗОСЕРЕДЖУВАТИСЯ** на соціально орієнтованих стартапах та підприємцях, яким слід забезпечити достатньо стимулів залишитися на таких менш устанавлених професійних шляхах.
- **ПРОСУВАТИ ТА ОПТИМІЗУВАТИ** зелені робочі місця та робочі місця у цифровому секторі та ІТ, які створюватимуть можливості працевлаштування для багатьох громадян і сприятимуть більш сталому майбутньому.
- **ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ** професійну орієнтацію та можливості навчання впродовж життя, дозволяючи безробітній молоді та запізнілим початківцям вийти на ринок праці.
- **ЗОСЕРЕДЖУВАТИ** політики з питань (ре-)інтеграції до ринку праці на підході, що передбачає участь за принципом «знизу догори», щоб орієнтуватися на потенціал довгостроково безробітних осіб і потреби районів, де вони працюють.

Право на житло

ЧАСТИНА I **Визначення**

Право на житло забезпечує доступ до безпечного, захищеного, придатного для життя та доступного дому без можливості примусового виселення.

Це право включає забезпечення доступу до придатного для життя житла за доступними цінами, а також запобігання та скорочення безпритульності. Місцеві та регіональні органи влади мають найкращі можливості для визначення та розв'язання житлових потреб, а також для планування та координування відповідного житлового будівництва.

Деякі Цілі сталого розвитку (ЦСР) Організації Об'єднаних Націй, зокрема ЦСР 11⁴⁶, стосуються розвитку безпечних, життєздатних та стійких міст. Хоча за реалізацію ЦСР відповідає центральна влада, місцеві органи влади також повинні усвідомлювати важливу роль, яку їм належить відіграти.

У липні 2018 року представники міст з усього світу зібралися на засіданні, організованому міжнародною організацією «Об'єднані міста та місцеві влади» (UCLG), де мер Барселони представив спільну декларацію («Міста за

належне житло»⁴⁷), визнаючи виклики для реалізації права на житло та презентуючи стратегії пошуку рішень⁴⁸.

Пам'ятайте!

Житло – це право, а не товар, і його потрібно вважати правом, якщо міста хочуть вижити та дотримуватися прав людини своїх мешканців!

До визначених викликів відносяться зростання неформальних поселень, соціально-просторова сегрегація, необхідність інклюзивних і сталих місцевих програм містобудування, а також потреба в більшій кількості інструментів для місцевих органів влади для пошуку кращих рішень щодо державного житла, заснованих на ініціативі громади.

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

«Вінер Вонен» (Wiener Wohnen), Відень, АВСТРІЯ⁴⁹

 Населення: 1 897 000

«Вінер Вонен» у Відні – це найбільша муніципальна житлово-будівельна компанія в Європі. Вона управляє близько 220 000 об'єктів соціального житла. Для Відня соціальне житло є однією з основ для подальшого розвитку міста та його правозахисного підходу.

У Відні кожен четвертий громадянин живе у муніципальному або пільговому житлі. Для запобігання виселенням Відень запровадив нову службу управління справами. Вона заснована на ранньому втручанні соціальних працівників для орендарів, яким загрожує виселення (наприклад, високий рівень боргу за оренду, антисоціальна поведінка через проблеми психічного здоров'я, зловживання наркотичними речовинами або алкоголем, деменція, компульсивне накопичення тощо). У нинішні часи кризи та невизначеності «Вінер Вонен» є прикладом індивідуального підходу, який демонструє політичну волю зробити житлове забезпечення та запобігання безпритульності пріоритетом на місцевому рівні.

 Відень – центр обслуговування «Вінер Вонен»

Роза-Фішер-Гассе 2,
Відень, 1030, Австрія
Телефон: +43/(0)5757575

Житлові капсули та інші житлові рішення, Сток-он-Трент, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО⁵⁰

 Населення : 270 726

У відповідь на обмеження локдауну через COVID-19 Міська рада Стоук-он-Трент працює з «Юнітас» (Unitas), їхньою компанією з ремонту та обслуговування житла, та «Макарі Фаундейшн» (Macari Foundation), що забезпечує житлом безпритульних людей, з метою надання безпечного житла членам громади, які цього потребують. Партнерство об'єднало зусилля для перетворення колишнього складу в спеціалізований центр розміщення, укомплектований інноваційними житловими капсулами⁵¹ для задоволення потреб жителів, зареєстрованих у «Макарі Фаундейшн», зараз і в майбутньому.

На місці виконується ремонт, щоб додати туалет, душові кабінки, кухню та пральню, а також приміщення для персоналу разом зі встановленням перших 12 дерев'яних вогнетривких житлових капсул. Кожна капсула забезпечить мешканців окремим ліжком та житловим приміщенням (з телевізором) з додатковим захистом у вигляді вхідних дверей, що закриваються. Перші орендарі переїхали у капсули на початку травня 2020 року, і наразі проводиться робота з додавання ще 12 кімнат із санвузлами (ванні кімнати, туалети).

Рада також розмістила понад 70 осіб у групі місцевих готелів і місць тимчасового проживання від орендодавців приватного та соціального житла, включно з використанням вільних місць у своєму фонді. Визнаючи те, що багато осіб можуть натрапляти на додаткові труднощі з утриманням житла, органи влади працюють з місцевими партнерами (поліцією, сектором охорони здоров'я, громадською службою боротьби з наркотичною та алкогольною залежністю) для забезпечення необхідної підтримки таким особам. Усі ці заходи підтримки означають, що зовсім мало осіб втратили житло, а більшість зараз взаємодіє з місцевими службами. Тепер рада займається спільною розробкою плану відновлення для забезпечення того, щоб нікого не примусили повернутися до ночівлі на вулиці після зняття обмежень локдауну.

 Сток-он-Трент – член ради Ебі Браун (Abi Brown)

Офіс керівника, громадський центр

Гліб Стріт, Сток-он-Трент, ST4 1НН, Сполучене Королівство

Телефон: +44/(0)1782232468 або +44/(0)7793844169

Ел. пошта: abi.brown@stoke.gov.uk

500 карантинних місць для іноземних сільськогосподарських робітників, Одеміра, ПОРТУГАЛІЯ⁵²

Населення : 26 066

На випадок зараження деякого з багатьох іноземних сільськогосподарських робітників в Одемірі вірусом COVID-19 і потреби в їхній ізоляції муніципальна влада розробила план із забезпечення до 500 карантинних місць у громадських об'єктах муніципалітету.

У муніципалітеті Одеміра знаходиться велика кількість іноземних сільськогосподарських робітників, а кількість мігрантів за оцінкою мера Жозе Альберту Геррейру становить 8–10 000⁵³. Муніципалітет підготував план превентивних заходів на випадок потреби помістити на карантин деяких сільськогосподарських робітників. Громадські об'єкти муніципалітету, як-от спортзали та інші багатоцільові павільйони, які мають необхідні розміри та умови для розміщення тих, хто цього потребує, будуть перетворені в карантинні місця у випадку зараження працівників і необхідності їхньої ізоляції. Мер також розробляє необхідні заходи для забезпечення харчування осіб в ізоляції. У таких місцях можна розмістити до 500 осіб.

Муніципалітет Одеміра – Одемірська міська рада

Праса да Републіка, Одеміра, 7630-139

Телефон: +351/(0)283320900

Ел. пошта: geral@cm-odemira.pt

Соціальне житло для найбільш вразливих осіб під час пандемії, Еттербек, Бельгія

Населення : 48 194

Комуна Еттербек була першою місцевою адміністрацією Брюссельського столичного регіону, яка запропонувала карантинні місця для безпритульних і можливість перебувати в ізоляції, шляхом реквізиції готелю, розташованого в муніципалітеті.

Готель дозволяв розмістити до 15 осіб з дотриманням правил безпеки та санітарних норм. Кожен мешканець мав окрему кімнату із прилеглим санвузлом. Серед працівників профілактичної служби було призначено координатора для забезпечення належного заїзду та заселення мешканців. Для забезпечення дотримання правил гігієни та якомога нижчого ризику зараження муніципальний координатор за допомогою менеджера готелю проводив щотижневі перевірки

приміщень, щоб контролювати ситуацію в готелі. Крім кімнат, мешканці мають один прийом гарячої їжі та один прийом холодної їжі на день.

Такий короткостроковий захід мав на меті допомогти мешканцям вибратися з довгострокової безпритульності. З мешканцями працювали соціальні працівники, які формували списки їхніх потреб, вислуховували їхні проблеми та пропонували конкретні, індивідуальні рішення для кожного мешканця (реєстрація у медичних центрах, сертифікація мігрантів тощо), роблячи їх на крок ближче до постійного житла. На етапі завершення ізоляції деякі мешканці готелю отримали постійне житло. Інших переселили в тимчасове соціальне житло, і муніципалітет та партнери займаються пошуком довгострокових рішень для них. Муніципалітет продовжує стежити за бенефіціарами, які проживають у тимчасовому житлі, та задовольняти їхні потреби.

✉ **Вінсент Де Вольф**

Ел. пошта: vincentdewolf@etterbeek.be

Покращення житлових умов у ромських поселеннях, які не відповідають належним вимогам, шляхом розробки планів містобудування, Національна асоціація місцевих органів влади, Белград, СЕРБІЯ

👤 **Населення** : 1 374 000

Ромські поселення, які зазнали змін через розробку планів містобудування, мають кілька спільних проблем. Сюди відносяться нерегульоване питання власності, стихійне виникнення вулиць та їхнє неналежне регулювання, відсутність належної інфраструктури та (неправомірне) використання державної землі та об'єктів. У процесі реалізації фінансованої ЄС програми «Підтримка ЄС для інклюзії ромів – зміцнення місцевих громад для інклюзії ромів» Постійна конференція міст і муніципалітетів – національна асоціація місцевих органів влади в Сербії – пропонує підтримку з легалізацією житлових об'єктів, розробкою планів містобудування та технічною документацією для ромських поселень, які не відповідають належним вимогам.

Постійна конференція оголосила про прийом заявок від місцевих органів влади стосовно підтримки у підготовці планів містобудування. Критерії відбору були визначені у співпраці з Міністерством будівництва. Із 23 заявок на отримання підтримки було обрано 11 міст і муніципалітетів. Ромська громада в усіх 11 районах місцевого самоврядування виявляла чималий інтерес до участі у розробці планів містобудування: загалом 44 семінари відвідало понад

1 100 учасників, і було підготовлено 11 планів містобудування. Яскравим прикладом хорошої комунікації та роботи з місцевою громадою є місто Сомбор (населення: 85 903), де усі жителі села Бацький Моноштор надали письмову згоду на майбутнє зонування поселення.

✉ **Постійна конференція міст і муніципалітетів**

Національна асоціація місцевих органів влади в Сербії
вул. Македонська, 22, 8-й поверх, Белград, 11 000, Сербія

Телефон: +381/(0)113223446

Факс: +381/(0)113221215

Ел. пошта: secretariat@skgo.org

**Проект «Марія»: тимчасове житло
для безпритульних під час COVID-19,
Андерлехт, БЕЛЬГІЯ**

👤 **Населення**: 108 940

Для запобігання поширенню COVID-19 муніципальний заклад «Марія» наразі розміщує 35 безпритульних осіб, більшість з яких — із західної частини комуни Андерлехт.

Мета програми, яка розпочалася у квітні 2020 року, полягає у забезпеченні гідного та належного тимчасового житла для безпритульних осіб в комуни Андерлехт, дозволяючи їм дотримуватися правил ізоляції задля уникнення поширення захворювання. Ще однією перевагою є те, що органи влади можуть пропонувати соціальну та адміністративну реабілітацію для бенефіціарів. Вони також можуть надавати екстрену медичну допомогу із залученням соціальних працівників, мобілізованих через різних партнерів, як-от Червоний Хрест, організація «Лікарі світу» (Médecins du Monde) або державний центр соціальних дій комуни Андерлехт.

✉ **Гарольд Пеетерс**

Генеральний секретар

Державний центр соціальних дій, комуна Андерлехт

Ел. пошта: harold.peeters@cpas-anderlecht.brussels

✉ **Фабріс Кумпс**

Бургомістр

Комуна Андерлехт

Ел. пошта: mdegrez@anderlecht.brussels

Програма «Здайте в оренду моє вільне житло», Страсбург, ФРАНЦІЯ⁵⁴

 Населення: 1 374 000

Страсбург розробив нову програму, яка дозволяє використовувати вільне приватне житло як соціальне. За рахунок підтримки власників порожніх будинків та за допомогою інструментарію для управління орендою місто створює доступніші домівки для бідних сімей, при цьому сприяючи соціальному різноманіттю та сталому розвитку.

У Страсбурзі існує високий попит на соціальне житло, спричинений тими ж факторами, що й у багатьох європейських містах – старіння населення, розпад сімей, низька заробітна плата молодих працівників та наплив біженців. Отримавши 23 000 заявок на соціальне житло, місто вирішило, що мобілізація незаселених приватних будинків може бути шляхом для розширення обмеженої державної пропозиції. Уже були доступні гранти для будівельних проєктів і субсидій на оренду житла, але вони не усували першопричину проблеми: чому так багато домовласників вирішували не здавати в оренду свої порожні помешкання.

У 2016 році місто вирішило поставити це запитання та використати відповіді для розробки більш цілісного підходу до боротьби з бідністю у житловій сфері та безпритульністю й усунення нерівності. Отриману в результаті цього програму «Здайте в оренду моє вільне житло» фінансувало місто та підтримувало Національне агентство з питань житлового забезпечення. Місто виділило 320 000 євро для створення стимулів, щоб власники здавали в оренду свої помешкання, і ще 15 000 євро на комунікаційні витрати. Для керування програмою був найнятий координатор на неповний робочий день.

Програма дозволяє власникам звертатися за субсидіями розміром до 60%, наприклад, на будівництво та заходи з енергозбереження, а також за безоплатною допомогою з додатковими банківськими кредитами та паперовою роботою. Вони також отримують перелік перевірених місцевих компаній, які допомагають з усім: від будівельних робіт до переміщення громіздких меблів. За бажанням власники можуть отримати допомогу із пошуком орендаря, зокрема від асоціацій, яким дозволено виступати посередниками між орендодавцями та орендарями, яким особливо тяжко знайти житло, як-от біженці та постраждалі від насильства особи. У таких випадках асоціація відповідає за управління орендою та сплату орендної плати. Інструментарій також пояснює, як орендодавці можуть отримати податкові пільги до 70% на дохід від власності, якщо вони здають в оренду через одне з таких соціальних агентств, і звертатися за бонусом у розмірі до 6 000 євро, якщо їхній будинок сертифікований як соціальне житло.

Через два роки після початку програми партнерами стали 10 муніципалітетів, а 225 приватних будинків стали доступним житлом. Близько 40% цих будинків заселені найбільш знедоленими членами суспільства. Місто вважає, що прогресу

сприяло три речі: невимогливий, прагматичний підхід, пряма взаємодія з власниками, які з самого початку непокоїлися через здачу в оренду житла людям з обмеженими ресурсами, а також відданість асоціацій, з якими місто працює.

✉ **Женев'єв Брун**

Менеджерка проєкту

Служба з питань житлового забезпечення – Страсбург

Ел. пошта: Genevieve.BRUN@strasbourg.eu

Проєкт «Розумні будинки», Бристоль, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО⁵⁵

👤 Населення : 535 907

Цей проєкт є частиною проєкту ЄС «REPLICATE». Проєкт «Розумні будинки» пропонує жителям трьох районів Бристоля можливість дізнатися, як розумні технології можуть допомогти заощадити кошти й при цьому використовувати енергію, коли це найбільш екологічно.

Проєкт також пропонує місту низку різних можливостей: усунути нерівність шляхом забезпечення наявності у громадян навичок для використання технологій, які згодом стануть буденністю, змінити поведінку так, щоб енергія використовувалася тоді, коли це найдешевше та найкраще для довкілля, а також вивчити та протестувати розумні супутні рішення й отримати знання для розвитку власної платформи розумного міста.

Місто доручило «Бристоль Енерджі Нетворк» (Bristol Energy Network) – «парасольковій» групі жителів і громадських формувань, яких цікавить енергетика, набрати організації волонтерського сектора та місцевих людей у групу залучення громади, яка братиме участь у розробці проєкту. 14 енергетичних лідерів громади були залучені до випробування розумної техніки, просування проєкту та заохочення домогосподарств до реєстрації. Весь процес був відносно неформальним: рішення, які зазвичай приймаються за закритими дверима, відкрито обговорювалися, а замість засідань мали місце інтерактивні заходи, майстерні активності та розмови на розі вулиці.

Проєкту вдалося охопити людей, які зазвичай не беруть участі у подібних програмах: 29% учасників проживають у соціальному житлі, 31% – з етнічних груп темношкірих, азійців і меншин, і 14% – зареєстровані особи з інвалідністю. Проєкт також перевершив свою ціль в частині інсталяцій, безкоштовно встановивши підключені до інтернету пральні машини, сушильні машини та посудомийки, а також комплекти розумних технологій у понад 150 будинках. Комплекти включають розумні лічильники та невеликі комп'ютери, що дозволяють передавати дані через захищені віртуальні мережі на платформу розумного міста. Домогосподарства-учасники заощаджують в середньому 55 фунтів стерлінгів на рік і сприяють щорічному зменшенню викидів вуглецю на 100 кг.

Наразі проводиться інноваційне житлове випробування. Воно покаже, як домогосподарства можуть заощаджувати кошти за електроенергію шляхом використання енергії в період низького споживання за допомогою технології, яка контролює функціонування їхньої техніки.

✉ **Меттью Джонс**

Менеджер проєкту «Розумні будинки»

Ел. пошта: matt.jones@bristol.gov.uk

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **ПАМ'ЯТАЙТЕ І ЗАХИЩАЙТЕ** право на здорове довкілля, коли йдеться про містобудування та житлове забезпечення, разом із заходами, спрямованими на боротьбу з безпритульністю.
- **СПРИЙТЕ І РЕАЛІЗУЙТЕ** розумні житлові рішення, зосереджуючись на зменшенні вуглецевого сліду та забезпечуючи сталий захист клімату.
- **СТВОРЮЙТЕ І ПІДТРИМУЙТЕ** соціальний житловий фонд і рішення в муніципалітетах, оскільки це є першою лінією реагування у випадку іншої надзвичайної ситуації (у сфері охорони здоров'я).
- **ПРОПОНУЙТЕ** власникам нерухомості стимули, які спонукатимуть їх здавати в оренду своє майно для муніципальних цілей забезпечення соціальним житлом.
- **ЗАЛУЧАЙТЕ** наявну муніципальну архітектуру з метою забезпечення соціальних прав і солідарності з нужденними громадянами.

Право на здоров'я

ЧАСТИНА I **Визначення**

Право на здоров'я забезпечує найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, включно з доступом до медичної допомоги, харчування і чистої води та повітря.

Оскільки Конституція Всесвітньої організації охорони здоров'я⁵⁶ визначає здоров'я як стан повного фізичного, психічного та соціального добробуту, а не лише відсутність захворювань або фізичних вад, навряд чи тільки загальне охоплення послугами охорони здоров'я буде ефективним для забезпечення медико-санітарних потреб на сталій основі. **Для повного розв'язання проблеми нерівності у сфері охорони здоров'я потрібен ширший підхід, орієнтований на соціальні права**⁵⁷.

Наприклад, політикам потрібно буде приділяти більше уваги гендеру, коли йдеться про політики у сфері охорони здоров'я. Ірландія стала першою країною в Європі, яка розробила політику у сфері охорони здоров'я, орієнтовану на чоловіків, ще у 2008 році⁵⁸.

Беріть участь!

Органам влади потрібно вжити ширших заходів соціального захисту для повного забезпечення доступу до медичних послуг, розробки інклюзивних і стійких систем охорони здоров'я та гарантування наявності й доступності медичних послуг для усіх своїх громадян.

У цьому плані функції місцевих і регіональних органів влади є досить універсальними. Вони мають низку інструментів для покращення доступу до медичних послуг і медичної допомоги, а також для підвищення обізнаності та **індивідуальної відповідальності** у сфері охорони здоров'я.

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

«Лікарі надії», Варшава, ПОЛЬЩА

Населення : 248 358

У Варшаві функціонує єдина клініка для незастрахованих пацієнтів під назвою «Лікарі надії», яка відкрилася як філія організації «Лікарі світу» (Médecins du Monde). У 2016 році 40% усього фінансування надходило з Варшави та Мазовецького воєводства.

Клініка, в якій лікарі працюють на громадських засадах, надає послуги без дискримінації нужденним громадянам Польщі, ЄС та інших країн, які не входять до ЄС, незалежно від їхнього статусу резидента. У 2015 році у них на лікуванні перебувало близько 8 000 пацієнтів. «Лікарі надії» – єдина подібна клініка у Варшаві та одна з двох у всій Польщі. Клініка «Лікарі надії» бере активну участь у лобюванні урядових міністерств і міста щодо покращення доступу до державних медичних послуг для усіх незастрахованих осіб незалежно від їхнього статусу. Вони тісно взаємодіють з Омбудсменом Польщі та є членами дорадчого органу громадянського суспільства при міській раді, де консультують з питань безпритульності.

✉ **«Лікарі надії» – Lekarze Nadziei**

вул. Вольська, 172,

Варшава, 01-258

Телефон: +48/(0)228368182

Ел. пошта: lekarzenadziei@vp.pl

Посібник з моніторингу стану здоров'я, периферія Аттика, ГРЕЦІЯ⁵⁹

Населення : 3 742 000

Важливою частиною заходів реагування на пандемію COVID-19 є забезпечення усіх членів суспільства необхідною для них інформацією, щоб залишатися здоровими та дотримуватися карантинних рекомендацій. Посібник з моніторингу стану здоров'я, виданий периферією Аттика (Афіни) та Медичною асоціацією Афін, був оприлюднений для завантаження та друку.

Посібник містить підказки та покрокові інструкції для моніторингу симптомів, 14-денний календар температури для заповнення громадянами, а також корисні номери екстрених служб для виклику у разі погіршення симптомів.

✉ **Периферія Аттика**

Проспект Андреа Сингру, 15-17,
Афіни, 117 43, Греція
Телефон: 30/(0)2132064100

Інтегрована служба лікування від наркотичної та алкогольної залежності, Рада Ангуса, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

Населення : 116 040

«Інтегрована служба лікування від наркотичної та алкогольної залежності Ангуса» – це проект, розроблений для об'єднання двох наявних служб боротьби зі зловживанням психоактивними речовинами з різних секторів державного соціального забезпечення. Кваліфіковані медпрацівники з Національної служби охорони здоров'я, які надають послуги із клінічної замісної терапії для лікування опіоїдної залежності та консультування з приводу алкогольної залежності з використання методів боротьби з алкогольною залежністю Національного інституту досконалості охорони здоров'я та догляду, були об'єднані з громадськими кваліфікованими соціальними працівниками, які працюють з користувачами послуг з використанням психологічної моделі втручання. Ці дві категорії працівників були об'єднані в одну нову службу, яка інтегрує передову практику обох команд повністю на комплексній основі.

Це інноваційний проект, який розробляє нові, доступніші, особистісно орієнтовані, гнучкі підходи до лікування у громаді та клініках; цілісний підхід до надання послуг; швидкий доступ до лікування; багатопрофільну підтримку для пацієнтів впродовж усього періоду одужання, детоксикації та профілактики рецидивів. Місцева команда забезпечує досконалість шляхом нарощування

свого потенціалу для підтримки користувачів послуг, швидшого реагування на потреби пацієнтів і дотримання стандартів місцевих планів надання послуг.

✉ «AIDARS» Гованлі

Сітон Роуд, 12-14, Арброт, DD11 5DT

Телефон: +44 1241 822502

Ел. пошта: alcoholdrugbbv@angus.gov.uk

<https://bit.ly/3qnhRSO>

Зусилля Центрального союзу муніципалітетів Греції щодо боротьби з Covid-19, ГРЕЦІЯ

👤 *Населення* : 3 742 000

Державні служби в Греції були змушені адаптуватися до нових пріоритетів, викликаних надзвичайним станом через пандемію Covid-19. Центральный союз муніципалітетів Греції (KEDE) оптимізував зусилля місцевих органів влади для задоволення потреб, викликаних надзвичайною ситуацією у сфері охорони здоров'я.

Зокрема, KEDE забезпечив муніципалітети близько 500 автомобілів у тісній співпраці з компаніями з прокату автомобілів. Понад 600 000 одиниць (вартістю 120 000 євро) було надано для муніципальних ринків, щоб задовольнити основні потреби населення по всій країні, у тісній співпраці з «Май Маркет Груп» (My Market Group). Для задоволення харчових потреб безпритульних осіб у муніципалітетах Афіни та Ксанті було також забезпечено продовольство у співпраці з ініціативою «ΕΛΛΑ-ΔΙΚΑ ΜΑΣ».

Що стосується медичних потреб, на вебсайті KEDE розміщений інтерактивний хаб⁶⁰. Цей хаб використовується для реєстрації потреб муніципалітетів Греції. Для задоволення цих потреб було залучено приватні кошти. Хаб солідарності KEDE став основою для тісної співпраці між муніципалітетами, що охоплює багато сфер діяльності.

KEDE також співпрацював з грецьким волонтерським рухом, який нараховував 2 000 осіб. Він створив платформу, де муніципалітети можуть залучити волонтерів, необхідних для підтримки соціальної роботи на місцях.

На вебсайті KEDE був створений спеціальний хаб солідарності та взаємодії між муніципалітетами, який дозволяє муніципалітетам реєструвати їхні потреби у сфері соціальних послуг.

Зрештою, було зменшено орендну плату за муніципальні будівлі, а також внески, а платформу, яку KEDE використовує для телеконференцій, зробили доступною для муніципалітетів Греції для проведення власних телеконференцій.

✉ **Зв'язатися з нами**

вул. Акадиміас, 65 / вул. Геннадіу, 8, Афіни, 106 78

Телефон: +30/(0)2132147500

Телефон: +30/(0)2103820807

Ел. пошта: info@kedke.gr

Доставка їжі додому та безкоштовне таксі для людей старшого віку під час COVID-19, Міська рада Монако, МОНАКО

👤 *Населення* : 38 682

Усі громадяни віком від 70 років, які знаходяться в ізоляції під час COVID-19, можуть скористатися послугою доставки їжі додому. Окрім 150 порцій, які щоденно готує та доставляє лікарня ім. княгині Грейс, 150 обідів і 75 вечерь готує Технічно-готельний ліцей Монако (LHTM). Крім того, таксі в Монако були залучені для безоплатного транспортування отримувачів послуги доставки на медичні прийоми.

Послуга доставки їжі додому для громадян старшого віку є результатом співпраці команди LHTM під керівництвом директора та 6-го заступника мера і Міською радою Монако через два відділи: Службу у справах людей старшого віку та соціальних дій, яка керує щоденним бронюванням і відправленням їжі, і Службу комунального господарства – з питань торгівлі та ринків, відповідальну за створення меню та розміщення замовлень на необхідну сировину/інгредієнти. Їжа доставляється командами Служби у справах людей старшого віку та соціальних дій з допомогою волонтерів з Червоного Хреста Монако. Вартість прийомів їжі для найбільш нужденних громадян з найнижчими доходами покриває мерія.

На додаток до цієї послуги були залучені таксі в Монако разом із мерією для забезпечення безоплатних поїздок для громадян старшого віку, яким потрібно їздити на медичні прийоми. Служба у справах людей старшого віку

та соціальних дій відповідає за реєстрування потреб і запитів щодо послуг таксі та управління процесом.

✉ **Елен Заккабрі**

Генеральна секретарка мерії

Телефон: +377/(0)93152850

Ел. пошта: hzaccabri@mairie.mc

Потужності для виробництва масок, дезінфікуючий тунель та онлайн-сервіс доставки книг під час COVID-19, муніципалітету Газіантеп, Орду та Кечиорен, ТУРЕЧЧИНА

👤 *Населення : 1 931 836 (Газіантеп), 771 932 (Орду), 817 262 (Кечиорен)*

Під час кризи, спричиненої COVID-19, муніципалітетами в Туреччині було реалізовано багато проєктів соціальної та гуманітарної допомоги. Поступово впроваджувались активні заходи для зменшення поширення захворювання. Нижченаведені приклади міст Газіантеп, Орду та Кечиорен показують новаторство, гнучкість та адаптацію до глобальної надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я крізь призму соціальних прав.

Столичний муніципалітет **Газіантеп** підтримував сільськогосподарське виробництво на місцевому рівні та реалізовував проєкти для фермерів під час пандемії COVID-19. У Газіантепі проживає багато сирійських біженців, тож муніципалітет особливо намагався підвищити обізнаність про заходи захисту, особисту гігієну та медико-санітарні знання серед цього населення. Газіантеп також став першим муніципалітетом, який створив об'єкт з виробництва масок у Туреччині. Крім того, Газіантеп забезпечив медичних працівників безкоштовним житлом і транспортом. Під час пандемії COVID-19 Газіантеп посів перше місце з антикризового управління, маючи загалом 18 проєктів, 10 з яких – у сфері захисту, а 8 – проєкти соціальної та економічної підтримки.

Муніципалітет **Орду** розробив дезінфікуючий тунель Aircor52 для дезінфекції одягу громадян, які повинні йти з дому на роботу. Дезінфікуючий засіб, який розпилюється у тунелі із сенсорним управлінням, розміщеному в центрі міста, не має шкідливого впливу на здоров'я людей.

Муніципалітет **Кечиорен** створив на своєму вебсайті сторінку «Call a Book» («Замовити книгу»), щоб громадяни могли брати книги з бібліотеки. Система була впроваджена для забезпечення доступу до 40 000 примірників Бібліотеки

Фатіха з дому. Після пакування та дезінфекції обрані книги відправлялися до будинків громадян протягом 48 годин.

✉ **Айбен Оккалі Акташ**

Відділ міжнародної діяльності
Телефон: +90 312 419 21 00 / 367
Факс: +90 312 419 21 30
ayben.okkali@tbb.gov.tr
<http://www.tbb.gov.tr>

Мобільний шпиталь для хворих на COVID-19, Рада повіту Яси, РУМУНІЯ⁶¹

👤 *Населення* : 772 348

У квітні 2020 року голова Ради повіту Яси оголосив про створення мобільного шпиталю з 250 місцями для хворих на COVID-19 у районі індустріального парку ТрансАгрополіс у Лецкані поблизу міста Яси. Новий медичний підрозділ обслуговуватиме весь північно-східний регіон.

Мобільний шпиталь був придбаний спільно радами повітів Яси, Нямц і Бакеу через Міжгромадську асоціацію розвитку «Євронест». Ця інвестиція становить 17,6 мільйона євро. Члени Ради повіту Яси схвалили виділення 10,3 мільйона євро на придбання мобільного шпиталю. Ради повітів Нямц і Бакеу виділили 3,2 та 4,1 мільйона євро відповідно.

Новий медичний підрозділ має спеціальну зону для медичних аналізів і тестування пацієнтів, операційні зали, палати інтенсивної терапії з 50–70 ліжками та приміщення для зберігання медичного обладнання.

Голова Ради повіту Яси наголосив, що шпиталь можна використовувати навіть після закінчення пандемії для кампаній або пересувних медичних пунктів у сільській місцевості молдовського регіону, для будь-якої іншої надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я, або його можна передати під управління Інспекції з надзвичайних ситуацій.

✉ **Марічел Попа**

бульв. Штефан чел Маре ші Сфинт, 69, Яси, 700075
Телефон: +40/(00)40232210330
Факс: +40(00)40232261360
Ел. пошта: maricel.popa@icc.ro

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **РОЗШИРИТИ** використання мобільних шпиталів для обслуговування маргіналізованих членів громади без доступу до медичної допомоги.
- **ЗАБЕЗПЕЧИТИ** підтримку корисних та інноваційних заходів у сфері охорони здоров'я, впроваджених під час глобальної пандемії, щоб вони стали доступними для широкого загалу на більш постійній основі. Таким чином здобутий під час кризи, спричиненої COVID-19, цінний досвід не буде забутий після завершення надзвичайної ситуації.
- **ПІДВИЩУВАТИ ОБІЗНАНІСТЬ** про особисту відповідальність громадян за охорону свого здоров'я шляхом прийняття моделей проактивної поведінки, включно з, наприклад, нещодавнім досвідом стосовно особистої гігієни.
- **ПАМ'ЯТАТИ ПРО ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ПРАВ.** Доступ до охорони здоров'я також вимагає доступу до житла, працевлаштування та добробуту.

Право на соціальну інклюзію та інтеграцію

ЧАСТИНА I **Визначення**

Право на соціальне забезпечення гарантує, що кожна особа незалежно від віку або працездатності має засоби, необхідні для задоволення основних потреб і придбання послуг.

Для всіх громадян мають бути забезпечені рівні права на соціальне забезпечення. Крім того, місцеві органи влади мають можливість покращити рівень добробуту на місцях або включити соціальні положення у державні закупівлі.

Ще одним прикладом є молоде населення. З огляду на їхню уривчасту історію трудової діяльності випускники шкіл і молоді люди часто не можуть претендувати на матеріальну допомогу. У країнах ОЕСР лише близько 30% усіх безробітних молодих людей отримують допомогу по безробіттю, а показник бідності молоді перевищує аналогічний показник стосовно людей старшого віку.

Ви знали?

Обов'язки з догляду також обтяжують повну реалізацію соціальних прав: за даними ОЕСР жінки в 1,4 рази більше схильні бути НПНН (*особами, які не працюють і не навчаються*) ніж молоді чоловіки⁶². Тому гнучкий і доступний догляд за дітьми має дуже важливе значення для забезпечення соціальних прав.

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

«B-MINCOME», Барселона, ІСПАНІЯ

Населення: 5 575 000

Для боротьби з бідністю та нерівністю у неблагополучних районах Барселони Міська рада Барселони та її проєктні партнери створили експериментальний проєкт «B-MINCOME» (мінімальний дохід в Барселоні). Інноваційний аспект цього проєкту полягає у його намаганні експериментувати з різними формами політик щодо мінімального доходу. Він об'єднує заходи економічної підтримки з чотирма видами активних політик соціальної та трудової інклюзії: навчання та працевлаштування, соціальна економіка, допомога з орендою кімнат і сприяння участі громади.

Названий на честь експерименту з мінімальним доходом, який проводився у Канаді у 1970-х роках, проєкт «B-MINCOME» випробовує ефективність різних форм політик щодо мінімального доходу. Поєднання пасивних заходів економічної підтримки з активними політиками соціальної інклюзії дозволяє бенефіціарам почуватися більш інтегрованими у суспільство. Гарантуючи мінімальний дохід, проєкт «B-MINCOME» намагається дозволити учасникам користуватися більшою свободою дій, зміцнюючи їхні навички прийняття рішень, щоб вони могли розробляти власні стратегії для виходу з поточних вразливих ситуацій. Проєкт націлений на створення екосистеми для боротьби з бідністю та ізоляцією, щоб учасники могли стати більш незалежними та мали більше прав і можливостей завдяки зменшенню залежності від державних та приватних субсидій. Звіт про попередні результати цього експериментального проєкту за 2017–2018 роки було оприлюднено в липні 2019 року⁶³.

Міська рада Барселони
Пласа де Сант Жауме, 1,
08002, Барселона Телефон:
+34/(0)934027000

Продовольчий центр і склад для надзвичайної ситуації, спричиненої COVID-19, Лідс, СПЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

👤 Населення : 474 632

Міська рада Лідса знайшла інноваційні способи використання комунальних об'єктів для сприяння реалізації соціальних політик для нужденних громадян. На тлі надзвичайної ситуації, спричиненої COVID-19, рада використовує складське приміщення як центральний вузол для своєї екстреної системи продовольчого забезпечення. Цей об'єкт слугує координаційним пунктом для парку транспортних засобів та поставок продовольства, а пакування продуктивних наборів здійснюється у приміщенні, яке достатньо велике для збереження соціальної дистанції. У період з 16 березня до 27 квітня було запаковано та надано через цей об'єкт 10 083 продуктивні набори.

Таке екстрене продовольче забезпечення доступне для сімей та осіб, які зазнають труднощів з отриманням продуктів через, наприклад, фінансові обмеження, самоізоляцію або перебування у захищеній групі. Щоб сповістити жителів про способи отримання цієї послуги, рада опублікувала флаєр, який містить примітку щодо осіб, які можуть скористатися послугою продовольчого забезпечення⁶⁴. Варіантів є декілька: волонтер забирає та доставляє пакунок, адресна доставка (з безконтактною передачею) або отримання клієнтом у місцевих «центрах забезпечення», до яких відносяться продовольчі банки, громадські центри, організації третього сектору, школи та дитячі центри. Місцеві школи та їхні послуги кейтерингу також відіграють провідну роль у забезпеченні доступу вразливих дітей та сімей до харчових продуктів, включно зі шкільним харчуванням. Детальну інформацію про систему екстреного продовольчого забезпечення, включно з виділеним бюджетом, було оприлюднено радою в інформаційній довідці⁶⁵.

✉ Міська рада Лідса

Місцева команда соціальної підтримки

+44/(0)1133760330

<https://www.leeds.gov.uk/leedsmic/local-welfare-support>

Кризовий грант для іноземних студентів під час надзвичайної ситуації, спричиненої COVID-19, Ризька міська рада, ЛАТВІЯ

 Населення: 632 614

Ризька міська рада приділила особливу увагу іноземним студентам, які проживають в Ризі та були змушені залишитися там під час надзвичайної ситуації, спричиненої COVID-19, але які не мали засобів для задоволення своїх базових потреб. Після процесу подачі заявок для встановлення права на отримання гранту кожному студенту надали грант у розмірі 128 євро.

Відділ соціального забезпечення Ризької міської ради оголосило, що іноземні студенти, які проживають в Ризі, мають право подати заявку на отримання субсидії у розмірі 128 євро, якщо вони постали перед матеріальними труднощами через пандемію COVID-19. Заявники повинні подати документ, у якому викладений характер їхніх несподіваних труднощів, разом із підтвердженням проживання в Ризі та зарахуванням до вищого навчального закладу, а також банківські реквізити. Детальна інформація про процес подання заявок і критерії відбору були оприлюднені міською радою⁶⁶. Грант призначений для покриття базових потреб. Інформація про доступність допомоги поширювалася через соціальні мережі за підтримки «Мейк Рум» (Make Room)⁶⁷ – НУО, яка сприяє інтеграції іноземних студентів.

Правовою підставою для надання такої соціальної допомоги іноземним студентам є закон, прийнятий у квітні 2020 року парламентом Латвії, який передбачає, що з огляду на надзвичайний стан у країні через поширення COVID-19 муніципалітети можуть надавати соціальні послуги та допомогу цільовим групам, не визначеним у Законі про соціальні послуги та соціальну допомогу⁶⁸.

 Ризька соціальна служба

вул. Базніцас, 19/23 (1-й поверх), Рига, LV-1010

Телефон: +371/(0)67105048

Ел. пошта: soc@riga.lv

План соціальної згуртованості у містах і муніципалітетах Валлонії, БЕЛЬГІЯ

Населення : 3 644 000 000 (регіон Валлонія)

В умовах зростання нестабільності та ізоляції План соціальної згуртованості (ПСЗ) спрямований на забезпечення здійснення шести основоположних прав, які належать до компетенції регіональних органів влади: право на гідний дохід, право на охорону здоров'я і соціальну та медичну допомогу, право на гідне житло та здорове довкілля, право на працю, право на навчання, право на культурний та соціальний розвиток. Мета ПСЗ полягає у координуванні та розробці комплексу ініціатив у муніципалітетах, щоб кожна особа у Валлонії могла жити з гідністю, шляхом районного соціального розвитку та дій для боротьби з усіма формами вразливості, бідності та незахищеності у найширшому сенсі.

Розроблені згідно з ПСЗ заходи здебільшого спрямовані на найбільш вразливі групи, водночас залучаючи широкі верстви населення для сприяння соціальному різноманіттю. ПСЗ реалізовується місцевими органами влади з особливою увагою до роботи з місцевими партнерами та громадським сектором. ПСЗ включає 4 напрямки скоординованих дій: соціально-професійну інтеграцію, доступ до гідного житла, доступ до медичної допомоги та лікування від залежності, відновлення соціальних, міжкультурних зв'язків і зв'язків між поколіннями. Мета полягає у координуванні дій та заохоченні до налагодження зв'язків між усіма відповідними гравцями в цілях ефективності та залученні усіх зацікавлених сторін з метою сприяння колективній відповідальності.

ПСЗ побудований навколо складеного індексу доступу до основоположних прав (ISADF) та діагностики соціальної згуртованості. ISADF, запроваджений IWEP (Валлонський інститут оцінювання, прогнозування та статистики), оцінює рівень соціальної згуртованості у кожному муніципалітеті у Валлонії. Він надає інформацію про доступ місцевого населення до шести вищезазначених основоположних прав, доповнену фактором ризику щодо підтримки соціальної згуртованості в муніципалітеті.

Діагностика соціальної згуртованості, яка здійснюється місцевими суб'єктами, визначає громадські та/або приватні ініціативи, які вже реалізуються у місцевості, а також суспільні очікування та потреби, які потрібно задовольнити. План дій розроблений відповідно до ISADF і діагностики та проходить остаточну перевірку за участю всіх зацікавлених сторін.

ПСЗ допоміг покращити соціальну згуртованість, щоб кожен міг зіграти свою роль у громадському, політичному, економічному та культурному житті. Він також забезпечує, щоб громадяни могли жити незалежно, і щоб найбільш вразливі отримали підтримку, надаючи їм можливість вийти зі скрути та повернутися у суспільство.

Програма розпочалася у 2009 році з тривалістю 5 років і була продовжена на 2014–2019 роки. Уряд Валлонії затвердив друге продовження плану на 2020–2025 роки⁶⁹.

✉ **SPW (Державна служба Валлонії),**

Міністерство внутрішніх справ і соціальної діяльності

Відділ соціальних дій – Директорат соціальної єдності (DiCS)

Проспект Губернатора Бовесса, 100 – 3-й поверх, Жамб (Намюр), 5100

Телефон: +32/(0)81327345

Ел. пошта: dics@spw.wallonie.be

Програма забезпечення добробуту й солідарності «Мережа любові», Міконос, ГРЕЦІЯ

 Населення : 10 134

Відповідно до заходів з охорони громадського здоров'я під час COVID-19 муніципалітет Міконос виступив з ініціативою створити тимчасову програму забезпечення добробуту й солідарності під назвою «Dihti Agaris» («Мережа любові»), яка почала функціонувати 24 березня 2020 року. Програма забезпечення добробуту передбачає надання необхідного продовольства та медикаментів вразливим жителям, а також доступу до усіх послуг з охорони здоров'я та безпеки у муніципалітеті через кол-центр.

Послуги, які надаються за програмою, включають реєстр вразливих жителів Міконоса, які не можуть залишити свої домівки, та жителів, які зазнають фінансових труднощів. Допомога вищевказаним групам включає задоволення їхніх фармацевтичних потреб, а також забезпечення необхідним продовольством.

Крім того, програма забезпечує доступ до усіх послуг з охорони здоров'я та безпеки, які функціонують у муніципалітеті. Кол-центр і вебсайт фіксують запити та потреби жителів. План також забезпечує жителів необхідними документами за їхнім запитом. Зрештою, програмою заплановано надання допомоги з будь-якою непередбачуваною ситуацією, щоб полегшити перебування жителів вдома та запобігти поширенню COVID-19.

Ця програма функціонує у співпраці з президентом культурної, спортивної та соціальної організації П.А.К.О. Г. Аксиотіс (П.Α.Κ.Ο. Γ. Αξιότης), членами правління та працівниками організації, програмою «Служба догляду вдома» («Βοήθεια

ото Σλίτι»), групою «ВОЛОНТЕРИ ΜΙΚΟΝΟСА» (MYKONOS VOLUNTEERS), а також іншими волонтерами, які позитивно відреагували на заклик мера.

✉ **Μιχαλiς Ζυγανελiς (Μπαλτας)**

Заступник мера з питань безпеки, повсякденного життя та соціального захисту

Телефон: +30/(0)22890 28636

Ел. пошта: menoumespiti@mykonos.gr

Боротьба з бідністю – Рада Дамфріс-і-Галлоуей, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

👥 *Населення* : 148 790

Рада Дамфріс-і-Галлоуей взяла на себе рішуче зобов'язання подолати усі форми бідності. Її цілеспрямованість була підкріплена стратегією боротьби з бідністю, визнаною на національному рівні шляхом здобуття у 2018 році золотої нагороди Конвенції місцевих органів влади Шотландії за боротьбу з нерівністю та покращенням охорони здоров'я. З 2017 року місцева влада виділила понад 4 700 000 фунтів стерлінгів на боротьбу з усіма формами бідності та профінансувала 109 різних проєктів, більшість з яких працюють разом над скороченням дитячої бідності в регіоні.

Спільно зі службою охорони здоров'я та партнерами з третього сектору Рада Дамфріс-і-Галлоуей працює над запобіганням потрапляння людей у бідність, наданням їм підтримки для порятунку від бідності та забезпеченням можливості жити незалежно, в безпеці, щасливо та повноцінно. Місцева влада щорічно організовує Тижні боротьби з бідністю – регіональну програму заходів для підвищення обізнаності та громадської підтримки, боротьби зі стереотипами та висвітлення рішень для подолання бідності.

Усі проєкти розроблені за допомогою місцевої Консультативної групи з боротьби з бідністю для забезпечення поступових змін і того, щоб результати дійсно принесли користь сім'ям та особам (постраждалим або в групі ризику). Проєкти змінюють механізми надання місцевих послуг і, відповідно, стратегічний спосіб роботи місцевої влади та Національної служби охорони здоров'я. Це забезпечує покращення послуг у період зменшення доступності ресурсів державного сектору.

Місцевий план дій для боротьби з дитячою бідністю впроваджується та контролюється Виконавчою групою у справах дітей при раді. Це своєю

чергою дозволить включити план у щорічний звіт Партнерства громадського планування.

✉ **Рада Дамфріс-і-Галловей**

Телефон: +44 30 33 33 3000

Ел. пошта: contact@dumgal.gov.uk

<https://www.dumgal.gov.uk/tacklingpoverty>

Допомога по безробіттю через «форс-мажор» і підтримка самозайнятих громадян, Брюссель, БЕЛЬГІЯ

👤 *Населення* : 174 383

Державний центр соціальних дій (CPAS) Брюсселя розробив два види заходів для безробітних і самозайнятих громадян, щоб зберегти їхні соціальні права та гарантувати соціальне забезпечення та добробут.

При міському відділі зайнятості та соціальної економіки було створено новий підрозділ з п'яти фахівців для підтримки робітників, які можуть звертатися за тимчасовою допомогою по безробіттю за спрощеною процедурою (внаслідок форс-мажору), та для підтримки соціальних працівників із розглядом заявок безробітних громадян.

Крім того, при Відділі послуг з посередництва було створено новий «підрозділ у справах самозайнятих осіб» для надання допомоги самозайнятим громадянам з необхідними кроками для отримання регіональної або федеральної допомоги, на яку вони можуть мати право через втрату роботи або значне зменшення заробітної плати через надзвичайну ситуацію у сфері охорони здоров'я, спричинену COVID-19. Підрозділ має дві функції. Перша – опрацювання заявок, пов'язаних із соціальним фінансуванням на газ та електроенергію, а також передача заявок, що стосуються боргів за оренду, службі житлового забезпечення. Друга – збір інформації, що надається на федеральному або регіональному рівні, щодо незалежних робітників, самозайнятих і фрилансерів, та, відповідно, повідомлення соціальних працівників, щоб вони могли якнайкраще скеровувати громадян і задовольняти їхні потреби.

✉ **Брюссель**

Ріта Глінер

Ел. пошта: Rita.glineur@cpasbxl.brussels

Орієнтована на соціальні права закупівля, Берген, НОРВЕГІЯ

Населення : 271 949

Місто Берген щороку витрачає близько 5 мільярдів норвезьких крон (приблизно 490 мільйонів євро) на товари та послуги, що робить муніципалітет важливим суб'єктом закупівель. Товари та послуги як частина світового ринку надають більше значущості встановленню процедур щодо захисту прав людини на кожному етапі процесу створення цінності.

Місто Берген має закупівельну політику, яка вимагає дотримання прав людини, соціальних прав і критеріїв справедливої торгівлі. Сюди відноситься умова про те, щоб договір ООН у галузі прав людини, основні конвенції МОП та інші національні та міжнародні конвенції про права людини були наочно дотримані у процесі закупівель.

Закупівельна політика, яка враховує права людини, є питанням цінностей, а також непростим завданням. Вимагаючи доказів, пріоритет надається продуктам або країнам підвищеного ризику. Місто Берген запровадило внутрішні процедури для цієї роботи. Був запущений експериментальний проєкт спеціальних подальших заходів стосовно батарей для електромобілів. Норвегія має один із найвищих у світі показників щодо кількості електромобілів на душу населення, а Берген вважається «столицею електромобілів» Норвегії. Багато службових автомобілів у Бергені – електричні. Наразі триває вивчення відібраних виробників. Мета полягає у відстеженні виробничого ланцюжка аж до кобальтових шахт, щоб упевнитися в дотриманні прав людини на усіх рівнях. Рівень прозорості кожного виробника вплине на майбутні договори.

Зв'язатися з нами

Алলেখельгенс гате, 5

Поштова скринька 7700, Берген, 5020, Норвегія

Телефон: +47/(0)55565556

Ел. пошта: arkiv.byradsleders.avdeling@bergen.kommune.no

www.bergen.kommune.no

Зниження податків під час COVID-19 та безкоштовні обіди, Тбілісі, ГРУЗІЯ

Населення: 1 114 000

Муніципальна підтримка обраних груп жителів Тбілісі під час пандемії включала зниження місцевих податків та штрафів.

Щоб підтримати робочі місця під час локдауну, для відкритих кафе та ресторанів у Тбілісі призупинили орендні платежі з 1 березня до 31 грудня 2020 року. Для деяких інших представників бізнесу також знизили місцеві податки. Також було надано значну соціальну підтримку у вигляді 62 місць із безкоштовним харчуванням по всьому місту. Вони забезпечували безкоштовними обідами до 39 000 соціально незахищених громадян. Після введення локдауну місця із безкоштовним харчуванням запровадили для бенефіціарів послуги «забери сам». Крім того, людям старшого віку могли доставляти безкоштовні обіди додому місцеві волонтери та муніципальні службовці, яких спеціально підготував Грузинський Червоний Хрест.

Зв'язатися з нами

вул. Шартава, 7, Тбілісі, Грузія

Телефон: +995/(0)272 22 22

Ел. пошта: info@tbilisi.gov.ge

Що працює — дослідження кращої соціальної допомоги, Утрехт, НІДЕРЛАНДИ

Населення: 544 389

У Нідерландах поточні правила надання соціальної допомоги – складні та суворі. Муніципалітет Утрехт захотів дізнатися, чи можна по-іншому організувати соціальну допомогу, наприклад, з меншою кількістю правил та санкцій. З червня 2018 року до грудня 2019 року муніципалітет Утрехт проводив експеримент із дослідниками Утрехтського університету. Загалом 752 заявники, які звернулися за призначенням соціальної допомоги, зголосилися допомогти знайти найкращий спосіб скеровувати людей стосовно соціальної допомоги з отриманням (поверненням до) оплачуваної роботи або інших форм соціальної участі. Їх довільно поділили на чотири групи: одна із регулярним режимом (контрольна група) і три з альтернативними стратегіями втручання: (1) більше автономії, (2) додаткова

допомога та рекомендації від місцевого агентства соціального забезпечення або (3) можливість зберігати більшу частку доходу, отриманого в доповнення до їхніх пільг.

Якщо коротко, дослідники встановили, що є потенціал для покращення поточної схеми надання соціальної допомоги. Три варіанти втручання показали позитивні результати, які свідчать про підвищену участь на ринку праці. Більше автономії, позитивна увага та розширені можливості заробітку здаються тими змінами, які варто запровадити. З огляду на позитивні відгуки учасників та соціальних працівників, а також позитивні результати для муніципалітету і центрального уряду, перегляд соціального законодавства у цьому напрямку видається безпрограшним варіантом для усіх залучених сторін. Центральний уряд наразі веде переговори з муніципалітетом Утрехт стосовно цих результатів.

Дослідження проводилося в Утрехті, четвертому найбільшому місті Нідерландів з населенням близько 544 389 жителів. На початку дослідження близько 10 000 домогосподарств (або умовно 6% усіх домогосподарств) в Утрехті отримали соціальну допомогу. Цей показник можна порівняти з Нідерландами в цілому. В Утрехті Відділ праці та доходів (Werk en Inkomen) в муніципалітеті відповідає за реалізацію програми соціальної допомоги.

✉ **Роджер ван Лоон**

Муніципалітет Утрехт

✉ **Тімо Верлаат**

Утрехтський університет

Ел. пошта: roger.van.loon@utrecht.nl / t.l.verlaat@uu.nl

<https://www.utrecht.nl/wetenwatwerkt>

Поліція ходить за покупками для людей старшого віку, Пендік, ТУРЕЧЧИНА

👥 Населення : 711 894

У турецькому місті Пендік муніципальна поліція ходить за покупками для людей віком від 65 років, які змушені залишатися вдома через COVID-19. Жителі можуть зателефонувати в поліцію, і товари доставлять їм додому.

У рамках заходів боротьби з COVID-19 Міністерство внутрішніх справ створило Комунікаційний центр Вефа для громадян віком від 65 років, які мають хронічні захворювання. Співпрацюючи з провінцією району Пендік, Комунікаційний центр Вефа має команду із 50 осіб з Пендіка. Команди надають інформацію,

підтримку та фінансову допомогу людям старшого віку щодо товарів першої необхідності, як-от похід за покупками або медичні потреби. Послуга також доступна для людей з інвалідністю або хронічними захворюваннями, а також для людей, які потребують догляду в домашніх умовах.

✉ **Огуз Каракая**

Ел. пошта: okarakaya@pendik.bel.tr

Політика відкритих даних «Смарт Вільнюс», Вільнюс, ЛИТВА

👤 **Населення** : 544 386

Радикальна політика відкритих даних Вільнюса забезпечує доступ до критично важливих даних в режимі реального часу. Це сприяло чіткішому огляду транспортного руху та варіантів транспортування, заохочуючи до каршерингу та користування громадським транспортом і зменшуючи затори.

Надання доступу до даних муніципалітету було основним пріоритетом новообраної міської ради у 2015 році. Муніципалітет оприлюднив політику відкритих даних, у якій йдеться про те, що якщо дані не конфіденційні з погляду безпеки та не суперечать правилам, викладеним у ЗРЗД (GDPR), їх можна відкрити та зробити доступними згідно з політикою «жодних виправдань».

За допомогою застосунку «Tvarkau Miestą» жителі можуть повідомляти, серед іншого, про переповнені баки або об'єкти, які блокують дороги загального користування. Застосунок слугує прямою лінією комунікації між жителями Вільнюса та муніципальними органами влади. Надавши доступ до усіх муніципальних даних про фінанси, державні закупівлі, нерухомість та громадський транспорт, Вільнюс активно залучав місцевих талановитих технічних фахівців до створення розумних рішень. Мета полягає у постійному забезпеченні нових переваг для жителів Вільнюса, таким чином підвищуючи репутацію міста як столиці відкритих даних.

✉ **Еріка Бразайтите**

Телефон: +370/(0)68657540

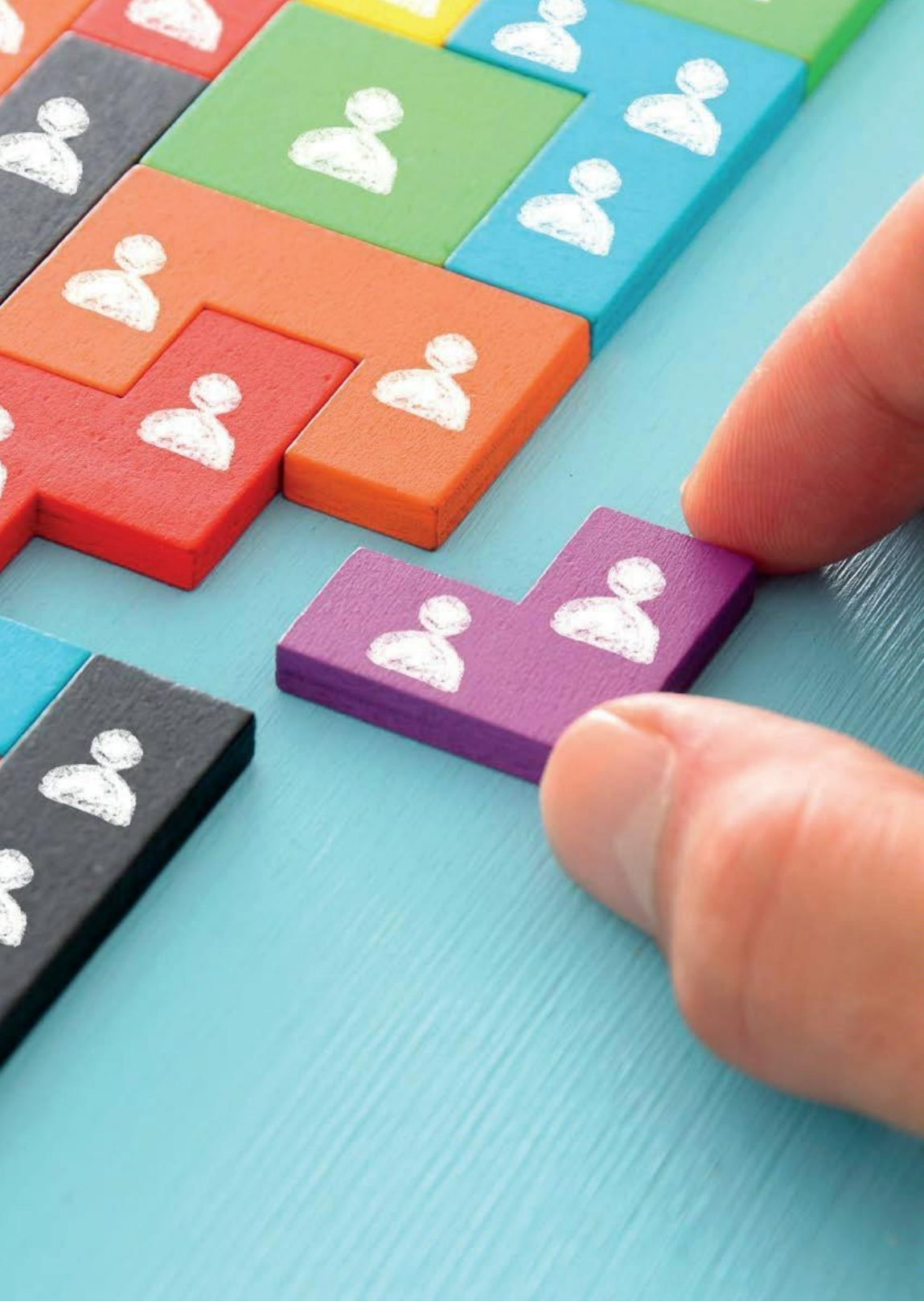
Ел. пошта: Erika.Brazaityte@vilnius.lt

www.smartcityvilnius.com

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **ЦИФРОВІЗУВАТИ** послуги та передбачити політику відкритих даних для забезпечення та підвищення рівня двосторонньої комунікації та відкритості між муніципалітетом і його жителями.
- **СПРИЯТИ** процедурам державних закупівель, які захищають соціальні права, використовуючи публічні тендери для створення робочих місць, гідної роботи, соціальної та професійної інклюзії та кращих умов для осіб з інвалідністю та незабезпечених людей.
- **ПЕРЕГЛЯНУТИ** процедури та норми, які регулюють надання соціальної допомоги, щоб соціальні права були на передньому плані, а найбільш необхідні громадяни отримували необхідну допомогу.
- **ЕКСПЕРИМЕНТУВАТИ** з різними формами політик про мінімальний дохід, щоб знайти підхід, який найкраще відповідає потребам громадян.

Право на соціальну інклюзію та інтеграцію

ЧАСТИНА I **Визначення**

Соціальна інклюзія та інтеграція, що тісно пов'язані з принципом недискримінації, є процесом покращення умов, на яких особи та групи беруть участь у житті суспільства, зокрема ті, які знаходяться в несприятливому становищі через їхню ідентичність⁷⁰.

У цьому розділі наведені конкретні приклади кращих практик місцевих і регіональних органів влади у державах-членах Ради Європи для усіх цих категорій.

Ви знали?

Схильними до соціальної ізоляції є люди з інвалідністю, люди старшого віку, люди, які живуть в бідності або у неблагополучних районах, та довгостроково безробітні.

ЧАСТИНА II **Заходи реагування**

«Mob4seniors», Тулуза, ФРАНЦІЯ

 Населення: 471 941

За останні роки Тулуза зазнала суттєвих демографічних змін, і наразі 12,8% її населення старше 65 років. Восени 2017 року в Тулузі було запущено проєкт під назвою «Mob4seniors», який спрямований на сприяння транспортуванню громадян старшого віку. Проєкт включав два основні елементи: проїзну картку «Montoulouse Senior» та послугу «Allô Senior».

Люди старшого віку можуть бути викликом для транспортних політик. Вони формують різноманітну групу, поведінкові моделі якої різко змінюються після досягнення пенсійного віку. Місто Тулуза створило персоналізовану картку для людей старшого віку – **картку «Montoulouse Senior»** – яка налаштовує розподіл транспортних прав, щоб заохотити людей старшого віку користуватися громадським транспортом або їздити велосипедом. Така персональна картка також дійсна для кількох інших муніципальних послуг, призначених для людей старшого віку, та соціальних послуг. Власники карток також мають право на програми лояльності та пільгові тарифи у закладах культури та магазинах приватного сектору. Картка надає доступ до міської транспортної мережі (автобуси, метро, трамваї) в рамках солідарної системи ціноутворення, а також до цілого комплексу заходів у сфері культури та дозвілля, часто за вигідними цінами.

Водночас **послуга «Allô Senior»** забезпечує персоналізоване спостереження за людьми старшого віку, щоб стимулювати їхню автономність і мобільність шляхом залучення до муніципальних заходів, які пропонує картка «Montoulouse Senior». Однією з основних переваг «Allô Senior» є те, що молоді люди можуть приходити безпосередньо додому до ізольованих людей старшого віку та пропонувати

варіанти поїздок завдяки картці «Montoulouse Senior». Таким чином люди старшого віку стають впевненішими та відновлюють свою мобільність.

✉ **Мерія міста Тулуза**

Мерія — плас дю Капітоль,
Тулуза, Седекс 6, 31 040, Франція
Телефон: +33/(0)561222922
<https://bit.ly/2KTchr5>

**Обмін інформацією про COVID-19 різними мовами,
Альтена, НІМЕЧЧИНА**

👤 *Населення* : 18 544

Місто Альтена повідомляє інформацію від уряду про COVID-19 спільно-там мігрантів через ватсап та фейсбук. Інформація доступна німецькою, англійською, арабською та курдською мовами.

Місто Альтена реалізувало безліч ініціатив для сприяння інтеграції новоприбулих у громаду. Підхід Альтени охоплює усе населення, яке має проблеми з інтеграцією. Результатом зусиль Альтени стала німецька національна нагорода за інтеграцію у 2017 році⁷¹. Проекти та програми не лише реалізуються для біженців, а й разом з ними. Вони беруть активну участь і несуть відповідальність за власну інтеграцію. Таким чином вони також віддячують громаді.

Інтеграційні зусилля також стосуються нещодавньої пандемії COVID-19. Демонструючи те, як спільноти мігрантів формують невіддільну частину громади міста, муніципалітет Альтена забезпечив, щоб надана урядом необхідна інформація про поширення пандемії була доступною для спільнот мігрантів через різні соціальні мережі чотирма різними мовами.

✉ **Мерія Альтени**

Люденшайдер Штрассе, 22, Альтена, 58762, Німеччина
Телефон: +49 2352 2090
<https://bit.ly/2Vxv1yy>

Соціальна довідкова служба та оперативний штаб, Новосибірськ, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

Населення : 1 625 631

Департамент соціальної політики міста Новосибірськ оптимізував свої зусилля для надання допомоги та підтримки найвразливішим групам громадян – людям старшого віку, маломобільним особам, великим сім'ям – на тлі пандемії COVID-19. Міська соціальна довідкова служба (МСДС) координувала роботу зі свого оперативного штабу, який налічував 138 волонтерів для відповідей на дзвінки на спеціальну гарячу лінію та надання низки послуг, товарів і лікарських засобів найбільш нужденним громадянам. Цей соціальний проєкт мав яскравий синергетичний ефект, коли міський кол-центр став інформаційним центром, куди подавалися звернення, заяви та запити про допомогу. Команда волонтерів була ефективним інструментом для надання конкретної адресної допомоги вразливим групам населення.

МСДС було створено у вересні 2019 року. Щоб підкріпити зусилля МСДС з огляду на спалах COVID-19, у березні 2020 року було створено оперативний штаб допомоги людям старшого віку та маломобільним.

Кол-центр МСДС почав отримувати безліч дзвінків від людей старшого віку та маломобільних осіб з Новосибірська із запитом щодо харчових продуктів, товарів першої необхідності та лікарських засобів. У ватсапі було створено вісім оперативних чатів відповідно до кількості районів.

З 18 березня 2020 року, коли довідкова служба перейшла на цілодобовий режим роботи, оператори кол-центру отримували велику кількість дзвінків, третина яких стосувалася COVID-19.

Бізнеси та люди відреагували на заклик Новосибірська про допомогу, і наразі у реєстрі донорів штабу знаходиться 22 компанії, включно з НУО, які постачають харчові продукти, питну воду та засоби індивідуального захисту.

✉ Дмитро Плоскіх

Директор муніципальної казенної установи міста Новосибірськ

Агентство розвитку соціальної політики міста Новосибірськ

Телефон: +7 3832288086

Ел. пошта: DPloskih@admnsk.ru

«Villa Mescolanza», Тюрнгаут, БЕЛЬГІЯ⁷²

Населення : 462 457

«Villa Mescolanza» – це «будинок діалогу» Тюрнгаута, де зустрічаються найрізноманітніші люди. «Мешканцями» цього будинку є асоціації людей та для людей з міграційним походженням та інші асоціації, які займаються питаннями різноманіття та прав людини.

Окрім діяльності самих асоціацій, регулярно проводяться відкриті заходи, де раді всім. Є три цілі проекту: забезпечити місце для різних асоціацій, стимулювати обмін інформацією та проведення зустрічей між людьми, а також забезпечити форум для людей, які шукають інформацію та бажають висловити свою думку. Проект посилює відчуття спільності та забезпечує зв'язки між різними асоціаціями. Проект «Villa Mescolanza» також взаємодіє з місцевим органом влади: він висвітлює речі, які погано працюють в місті, і слугує форумом для обговорення різних тем. Окрім міста Тюрнгаут, серед інших залучених партнерів – Агентство з питань інтеграції та громадянства (Agentschap Integratie en Inburgering) та Активна міжкультурна федерація (Actieve Interculturele Federatie).

✉ НПО «Будинок діалогу» – «Villa Mescolanza»

Бегайненштраат, 39

Тюрнгаут, 2300, Бельгія

Ел. пошта: elshafei.babiker@blenders.be

bieke.vanriel@turnhout.be

Доступність інформації для усіх громадян, місто Кралево та муніципалітет Врачар, СЕРБІЯ

Населення : 67 142 (Кралево), 56 363 (Врачар)

Для своєчасного надання інформації усім громадянам (особливо людям із порушеннями слуху) міські органи влади Кралево та Врачар за підтримки Постійної конференції міст і муніципалітетів (ПКММ, національна асоціація місцевих органів влади в Сербії) об'єднали свої ресурси, таким чином наголошуючи на важливості співпраці та солідарності, зокрема в умовах надзвичайного стану.

Щоб адаптувати свою інформацію до потреб громадян із порушеннями слуху, Відділ цивільного захисту міста Кралево налагодив співпрацю з Управлінням

у справах людей з інвалідністю муніципалітету Врачар. Управління муніципалітету Врачар переклало інформацію про заходи, запроваджені під час надзвичайної ситуації (важливі для жителів Кралєво), сербською мовою жестів.

В умовах надзвичайного стану управління надавало інформацію людям з порушеннями слуху та зору. Уся актуальна для жителів муніципалітету Врачар інформація, зокрема про заходи запобігання поширенню COVID-19 та про надану муніципалітетом підтримку і допомогу, була перекладена мовою жестів та переведена в аудіоформат для людей з порушеннями зору та оприлюднена на ютуб-каналі муніципалітету⁷³.

У 2018 році муніципалітет Врачар отримав нагороду за кращі практики застосування принципів належного врядування впродовж 2018 року. Ця нагорода була вручена Міністерством державного управління та місцевого самоврядування і ПКММ. Номінації були визначені за результатами відкритого конкурсу. Кошти забезпечив проєкт, який реалізується Управлінням Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проєктів і ПКММ, під назвою «Покращення належного врядування на місцевому рівні», який є частиною ширшої програми «Посилення належного врядування та соціальної інклюзії для муніципального розвитку – Swiss PRO». Муніципалітет Врачар використав свою нагороду за рівність та недискримінацію для встановлення сенсорних дверей і тактильних доріжок у відремонтованому медичному центрі.

Постійна конференція міст і муніципалітетів

Національна асоціація місцевих органів влади в Сербії
вул. Македонська, 22, 8-й поверх, Белград, 11 000, Сербія

Телефон: +381/(0)113223446

Факс: +381/(0)113221215

Ел. пошта: secretariat@skgo.org

Управління з питань інтеграції ромського та єгипетського населення, муніципалітет Тиват, ЧОРНОГОРІЯ

 Населення : 14 031 (з яких 370 зареєстровані мешканці ромського та єгипетського походження)

Управління з питань інтеграції ромського та єгипетського (РЕ) населення муніципалітету Тиват було створене у 2016 році завдяки проєкту «РЕ асистент викладача та посередник» – ініціативі муніципалітету Тиват та НУО «Асоціація єгиптян». Управління надає усю необхідну підтримку членам

РЕ населення, щоб якомога краще включити їх у систему освіти і – завдяки цьому – у місцеву громаду.

Користувачами послуг управління є діти, батьки та вчителі, яким працівники управління надають допомогу з подоланням мовних бар'єрів, що є найголовнішою перешкодою для якісної освіти дітей, які належать до РЕ населення.

Станом на тепер управління досягло кілька успішних результатів:

- Усі РЕ діти шкільного віку в Тиваті тепер регулярно відвідують початкову школу.
- Якщо діти спочатку проходять тестування перед зарахуванням до початкової школи, управління надає підтримку вчителям та батькам з подоланням мовного бар'єра.
- Управління також організовує одноденні екскурсії для школярів, а також титуловану виставку художніх і фоторобіт під назвою «Місто кожного з нас» на тему праці та життя представників національних меншин.
- Щороку управління реалізовує тримісячний дошкільний проєкт для підготовки школярів до первинного тестування та вступу до школи.

Управління було створене за підтримки спільного проєкту Європейського Союзу та Ради Європи «Сприяння дотриманню прав людини та захист меншин у Південно-Східній Європі». Із 36 місцевих органів влади з семи країн у Південно-Східній Європі проєкт муніципалітету Тиват «РЕ асистент викладача та посередник» був відзначений як приклад кращої практики. Після закінчення проєкту у 2016 році муніципалітет Тиват продовжив фінансувати проєкт.

✉ **Муніципалітет Тиват**

Трг Магнолія, 1

Тиват, 85320, Чорногорія

Телефон: +382/(0)32661300

<https://opstinativat.me/en/contact/>

Боротьба з насильством щодо жінок та дівчат під час Covid-19 – Конвенція місцевих органів влади Шотландії, СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

Населення : 18 544

У квітні 2020 року керівники груп Конвенції місцевих органів влади Шотландії (COSLA) визнали, що жінки та діти, які зазнають домашнього насильства, наразі є особливо вразливими до домашнього насильства та проявів примусової, контролюючої поведінки, і ця підвищена вразливість спричинена заходами з охорони громадського здоров'я для контролю за поширенням COVID-19.

Досвід з усього світу свідчить про те, що домашнє насильство та примусовий контроль, ймовірно, продовжать зростати. Оскільки правила починають орієнтувати суспільство на відновлення, передбачається, що насильство та контроль можуть стати серйознішими, і що тиск на служби, включно з притулками, стане сильнішим.

У цьому контексті COSLA працює над отриманням більшої підтримки, щоб допомогти місцевим органам влади боротися з підвищеним рівнем домашнього та гендерно зумовленого насильства під час спалаху COVID-19. Конвенція зробила нові рекомендації у співпраці з Урядом Шотландії, щоб допомогти жінкам і дітям отримати підтримку, на яку вони заслуговують.

Рекомендації вказують на місцеві ресурси та допомагають особам, які приймають рішення, із виявленням жінок і дітей в групі ризику, а також із визначенням коротко-, середньо- та довгострокових заходів для підтримки їхнього відновлення та добробуту. Рекомендації є частиною комплексу заходів, запроваджених для боротьби з вищим рівнем жорстокого поводження та насильства, включно з фінансовим пакетом у розмірі 1,5 мільйона фунтів стерлінгів для кризової мережі допомоги жінкам та постраждалим від зґвалтування. Це допоможе максимізувати ефективний захист та надання підтримки особам, які зазнають гендерно зумовленого насильства як безпосередньо під час цього кризового періоду, так і в довгостроковій перспективі.

COSLA визнає, що ця пандемія підвищила ризики для жінок і дітей, які зазнають домашнього насильства та інших форм гендерно зумовленого насильства по всьому світу. Ці додаткові рекомендації ґрунтуються на досвіді широкого кола надійних служб та партнерських організацій в адміністративних районах Шотландії. Тісно взаємодіючи з колегами зі сфери охорони здоров'я та зі спеціалізованими службами третього сектору, місцеві органи влади Шотландії продовжать активно намагатися надати підтримку усім постраждалим від

гендерно зумовленого насильства та пр тягнути винних у насильстві та жорстокому поводженні до відповідальності.

✉ **Офіс COSLA в Брюсселі**

Ел. пошта: Judith@cosla.gov.uk

<https://bit.ly/33ETTcc>

Соціальна інтеграція мігрантів – муніципальне утворення Фінляндський округ, Санкт-Петербург, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

👤 **Населення** : 75 332

У місті Санкт-Петербург проживають люди різних культур, а це означає, що управління міжетнічними відносинами є одним із найважливіших завдань муніципалітету. Робота муніципалітету у цій сфері зосереджена на підвищенні толерантності шляхом навчання місцевих жителів поваги до трудових мігрантів та розуміння їхніх традицій і етнічних цінностей. З огляду на це, муніципальні проєкти «Ласкаво просимо до Петербурга!» та «Тиждень толерантності» сприяють соціальній згуртованості та інтеграції мігрантів і новоприбулих у муніципалітет.

Спеціальна муніципальна програма «Ласкаво просимо до Петербурга!» була розроблена для сприяння соціальній та культурній інтеграції мігрантів. Програма включає фестивалі національних культур, виставки та концерти, які представляють історію, культуру, традиції та звичаї народів Росії та світу. До прикладів належать «Єдина сім'я народів», «Я читаю Пушкіна рідною мовою» та зустрічі з відомими людьми з національних діаспор, які проводяться у районних бібліотеках. Муніципалітет організовує спеціальні тематичні екскурсії – наприклад «Багатоконфесійний Петербург» – а також вистави для дітей та фільми, присвячені різноманіттю культур Росії.

Щороку муніципалітет організовує круглі столи для мігрантів та членів їхніх сімей в рамках муніципального заходу «Тиждень толерантності», а також сімейні спортивні змагання. Публікуються та розповсюджуються буклети про

проблеми гармонізації міжетнічних відносин та запобігання тероризму й екстремізму серед трудових мігрантів.

✉ **Всеволод Беліков**

Голова Фінляндського округу

✉ **Олександра Кірпічкіова**

Заступниця глави Фінляндського округу

Телефон: +7 8125445841

Ел. пошта: mo20fo@yandex.ru

<https://finokrug.spb.ru/>

Сканування прав дітей («Kinderrechtscan»), Амстердам, НІДЕРЛАНДИ

 Населення: 821 752

Завдяки запровадженню сканування прав дітей муніципалітет Амстердам може перевіряти, чи належно виконуються договори про права людини у місті. Якщо цього не відбувається, муніципалітет може вжити оперативних заходів.

10 грудня 2018 року Муніципальна рада Амстердама висунула пропозицію проводити щорічне сканування прав дітей для перевірки дотримання містом міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, ратифікованих Нідерландами. Під час сканування прав дітей особлива увага приділяється групам найбільш вразливих дітей, як-от дітям, які переховуються або живуть у бідності. Після проведення сканування прав дітей муніципалітет складає план дій. Далі муніципалітет презентує цей план дій у Міжнародний день прав людини. Сканування – це повторювана методика, яка може застосовуватися щорічно або кожні два роки.

Перше сканування відбулося у 2019 році. Дитячий омбудсмен Амстердама провів таке перше сканування на основі розмов із понад 100 дітей. Результати були оприлюднені у травні 2020 року⁷⁴. Результати, які доступні нідерландською мовою, свідчать про те, що в Амстердамі права дітей досить добре дотримуються, а також містять пропозиції щодо можливих покращень.

✉ **Дитячий омбудсмен Амстердама**

Телефон: +31/(0)202547049

Ел. пошта: kinder@ombudsmanmetropool.nl

<https://bit.ly/3oliyu9>

<https://bit.ly/39D3d41>

Волонтерський корпус протидії COVID-19, який допомагає вразливим верствам суспільства, Вологда, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

Населення : 317 329

Під час пандемії Covid-19 та періоду самоізоляції люди старшого віку та жителі з інвалідністю потребують майже щоденної допомоги. Допомогу надає волонтерський корпус, відомий як «#МиРазом». Вони доставляють товари першої необхідності, допомагають виносити сміття тощо. Волонтери дотримуються усіх заходів індивідуального захисту (маски, рукавички, антисептик) і пройшли підготовку із запобігання поширенню COVID-19.

Волонтерський корпус у Вологді налічує 300 волонтерів, які формують 170 мобільних груп, кожна з яких має автомобіль. Дзвінки із запитами про допомогу приймає єдиний міський кол-центр, та їх розподіляють між волонтерами за територіальним принципом. У середньому виконання кожного запиту займає 40–60 хвилин.

У Вологді волонтери також доставляють запаковані обіди дітям з інвалідністю, а також дітям з великих або малозабезпечених сімей. Загалом волонтери виконали близько 15 000 запитів. Таким чином батьки не повинні були залишати домівку, щоб забрати запаковані обіди, що суттєво знижувало ризик захворіти на COVID-19.

Волонтери також допомагали малозабезпеченим людям за допомогою благодійних заходів. Багато компаній у Вологді підтримували такі благодійні заходи та допомагали волонтерам харчовими продуктами, пальним і масками.

Через два місяці роботи волонтерський корпус збільшився вдсятеро. Наразі цей резерв волонтерів доступний для допомоги у майбутніх ситуаціях.

✉ **Юрій Сапожников**

Голова міста Вологда

✉ **Сергій Воропанов**

Мер міста Вологда

Ел. пошта: duma@vgd35.ru

agv@vologda-city.ru

Проект «Смартфони для людей старшого віку» та система надання психологічної допомоги, Брюссель, БЕЛЬГІЯ

Населення : 174 383

Місто Брюссель роздало людям старшого віку смартфони, щоб вони могли користуватися послугами в домашніх умовах. Також було створено систему психологічної підтримки та допомоги через віртуальні прийоми, щоб охопити найвразливіших та найсамотніших людей старшого віку під час ізоляції.

Для підтримки зв'язку з людьми старшого віку, які відмовилися від користування запропонованими муніципалітетом послугами в домашніх умовах, були роздані смартфони, забезпечуючи їх можливістю доступу до віртуальних версій основних послуг під час пандемії.

Водночас Служба допомоги людям старшого віку Брюсселя запровадила програму підтримки через телефонні або віртуальні прийоми фахівців, щоб запропонувати необхідну психологічну підтримку людям старшого віку, які страждають від тривожних станів в умовах обов'язкової ізоляції.

Барбара Велленс

Ел. пошта: barbara.wellens@brucity.be

Соціальні права молодих людей: програма розв'язання конфліктів, Казань, РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

Населення : 1 257 391

У повсякденному житті молоді люди можуть стикатися з різними конфліктними ситуаціями. З метою запобігання таким ситуаціям та покращення добробуту молодих людей «Довіра» – Муніципальний комплексний центр соціального обслуговування дітей та молоді при Комітеті у справах дітей та молоді міста Казань – створив програму розв'язання конфліктів.

Програма посередництва для однолітків стосується здебільшого шкіл, проте також включає інші навчальні заклади. У рамках програми формуються команди з-поміж учнів, причетних до конфлікту, а також за участю вчителя або шкільного психолога. У цих командах молоді люди разом обговорюють конфлікт і замість того, щоб бути пасивними «слухачами» пояснень адміністрації школи та вчителів про те, чому конфлікти – це погано, вони стають активними посередниками. Це дозволяє їм побачити конфлікт з іншого погляду та навчитися вести переговори, уникати та розв'язувати конфлікти. Таким чином учні здобувають важливі соціальні навички й техніки для мирного розв'язання конфліктів, розвивають емоційний інтелект і використовують здобуті знання для

допомоги одноліткам з розв'язанням їхніх конфліктів. Здобуті навички дозволяють особам будувати позитивні, доброзичливі відносини з іншими, особливо якщо конфлікт виникає через відмінності.

✉ **Агентство «Довіра»**

вул. Чуйкова, 79а, Казань, 420137, Росія

Телефон: +7 8435225581

Гендерна рівність та запобігання насильству під час ізоляції, Еттербек, БЕЛЬГІЯ

👥 *Населення* : 48 194

Щоб відреагувати на підвищений ризик насильства та напруги у сім'ї через ізоляцію, Відділ гендерної рівності та різноманіття комуни Еттербек розповсюдив різну актуальну інформацію. Вони використали свій вебсайт та флаєри і пропонували спеціалізовані номери телефонів постраждалим від насильства у сім'ї та громадянам, які потребують актуальної інформації, хочуть відкритися або навіть подати скаргу.

Зіткнувшись із серйозною надзвичайною ситуацією у сфері охорони здоров'я у 2020 році, Уряд Бельгії був змушений терміново прийняти низку заходів, які непросто реалізувати і які можуть створити практичну та психологічну напругу для громадян. Під загрозою перебувають члени громади, які знаходяться в ізоляції разом з членами своєї сім'ї, які схильні до насильства. Щоб захистити своїх громадян, включно з нужденними батьками, жінками та дітьми, муніципалітет Еттербек розповсюджував інформацію у різному вигляді, щоб підвищити обізнаність про різні можливості Відділу гендерної рівності та різноманіття, де особи можуть отримати допомогу у разі проявів насильства.

✉ **Вінсент Де Вольф**

Ел. пошта: vincentdewolf@etterbeek.be

<https://bit.ly/3qs0MНр>

Архітектура на службі соціальної інклюзії, Берген, НОРВЕГІЯ

Населення: 271 949

Проект «Будуємо гідність» шукає відповідь на запитання про те, як хороша архітектура може допомогти в досягненні цілей розвитку інклюзивного міста. У районі Ландос буде відновлено колишню школу підготовки вчителів, яка стане центром Бергена і частиною місцевої громади зі спортом і культурою. У центрі знаходитимуться усі муніципальні служби, пов'язані з інтеграцією та освітою для мігрантів.

«Бергенський центр інклюзії» (Bergen inkluderingscenter) – це експериментальний проект в рамках проекту «Будуємо гідність», у якому місто Берген співпрацює з Фондом Рафто та іншими міжнародними правозахисними організаціями. Мета центру – стати міжнародним взірцем активного використання архітектури як інструмента для створення інклюзивного суспільства.

Зв'язатися з нами

Аллекхельгенс гате, 5

Поштова скринька 7700, Берген, 5020, Норвегія

Телефон: +47/(0)55565556

Ел. пошта: arkiv.byradsleders.avdeling@bergen.kommune.no

www.bergen.kommune.no

Проекту «Café Bienvenue» та «Info-Conseil Migration», муніципалітет Монтре та регіон Во Рів'єра, ШВЕЙЦАРІЯ

Населення: 25 984

«Café Bienvenue» та Управління з питань інтеграції пропонують цінну інформацію та перші кроки на шляху до соціальної інклюзії мігрантів у регіоні.

Проект «Café Bienvenue» – це щотижневий прийом, який проводиться під контролем професійних фасилітаторів і дозволяє матерям з міграційним походженням і їхнім дітям дошкільного віку, які не мають доступу до інших позицій інтеграції, вийти з дому, зустрітися з іншими жінками та дітьми і поговорити французькою. Це перший крок на шляху до інтеграції та вивчення французької мови.

3 жовтня 2018 року муніципалітет Монтре у співпраці з Відділом додаткових послуг кантону Во пропонували колективні та анонімні гарячі лінії. Вони

призначені для кожного, хто проживає в окрузі Рів'єра-Пеї-д'Ано, іноземного або швейцарського походження, і шукає інформацію щодо міграції. Ці офіси мають різні завдання: забезпечити місце, де людям будуть раді, їх вислухають і зорієнтують; інформувати людей про пропозиції інтеграції та кроки для інтеграції в максимально комфортних умовах; надати інформацію про соціальне страхування та права іноземців; допомогти людям зрозуміти тонкощі управління, а також офіційні листи, які вони отримують, або у разі потреби запропонувати їм допомогу з адміністративними процедурами.

✉ **Карім Букхаф**

Телефон: +41(0)791991815

Ел. пошта: karim.boukhaf@montreux.ch

<https://bit.ly/33FDCDO>

Комунальний план інтеграції та група обміну інформацією та підтримки, муніципалітети Люксембургу, ЛЮКСЕМБУРГ

👤 *Населення* : 25 984

Політики соціальної інтеграції муніципалітетів Люксембургу представлені в двох формах: Комунальний план інтеграції (PCI) та Група обміну інформацією та підтримки щодо інтеграції на місцевому рівні (GRESIL), яка, серед іншого, допомагає муніципалітетам з процесом прийняття власного PCI.

PCI – це інструмент для створення муніципалітетами стратегічної політики інтеграції, яка є сталою, трансверсальною та методичною й охоплює якомога більше місцевих суб'єктів. Завдяки співпраці між Департаментом інтеграції (у складі Міністерства у справах сім'ї, інтеграції та Великого регіону) та SYVICOL (асоціація, яка представляє міста та муніципалітети в Люксембурзі) було створено посібник про те, як розробити PCI. Готові PCI доступні для міста Люксембург⁷⁵ та міста Еш-сюр-Альзетт⁷⁶.

GRESIL було створено після 2-ї Національної конференції щодо інтеграції на місцевому рівні у 2017 році. На конференції було наголошено на великому інтересі та необхідності для муніципалітетів Люксембургу взаємодіяти у питаннях інтеграції та «спільного проживання». Ініціаторами є SYVICOL, Департамент інтеграції та Асоціація підтримки трудових мігрантів.

GRESIL пропонує муніципалітетам платформу для зустрічей, обміну ідеями, налагодження взаємодії, обміну інформацією, проходження навчання й отримання підтримки з питань інтеграції на місцевому рівні. Це платформа, де місцеві ради допомагають та навчають одна одну. Муніципалітети встановили, що посібник може бути доволі теоретичним і складним для певних рад, особливо якщо йдеться про створення PCI. Тому перші кілька зустрічей GRESIL, які зазвичай відбуваються двічі на рік, були присвячені розбивці посібника на менші фрагменти та допомозі радам на шляху до створення свого першого PCI. Усі передові практики та ідеї, які виникають під час сесій GRESIL, збираються та оприлюднюються організаторами, щоб дозволити усім місцевим радам в Люксембурзі скористатися досвідом одна одної, навіть якщо вони не змогли відвідати певну зустріч GRESIL.

Зрештою, опубліковано «Вітальну книгу» (carnet d'accueil), яка містить, серед іншого, вітальні брошури для усіх нових мешканців, які місцеві ради зібрали для полегшення процесу переїзду до нового міста⁷⁷.

✉ **Ванесса Шміт**

Об'єднання міст і муніципалітетів Люксембургу

Телефон: +352/(0)44365821

Ел. пошта: vanessa.schmit@syvicol.lu

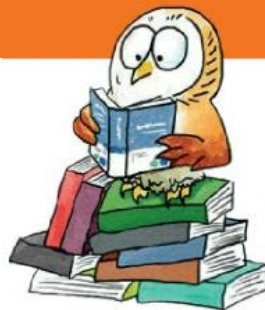
<https://www.syvicol.lu/fr/dossiers-thematiques/integration>

ЧАСТИНА III Рекомендації

- **РОЗШИРИТИ МОЖЛИВОСТІ** громадян і забезпечити, щоб усі голоси були почуті, шляхом охоплення населення старшого віку, дітей та молоді, людей з інвалідністю та усіх маргіналізованих груп.
- **ПІДТРИМУВАТИ ТА СТИМУЛЮВАТИ** міжкультурну комунікацію, забезпечити можливість для різноманітних членів громади бути почутими та стати активними жителями міста з рівними правами.
- **РЕАГУВАТИ** на підвищений рівень насильства у сім'ях або насильства щодо жінок і дітей, висловлюватися та вживати заходів для забезпечення гендерної рівності, пропонуючи безпечні притулки та платформи, де постраждали та нужденні особи можуть відкритися та звернутися за допомогою.
- **ДОКЛАДАТИ** посередницьких зусиль для розв'язання конфліктів, які можуть виникнути серед громадян.
- **ВИКОРИСТОВУВАТИ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ НАЙСЛАБШИХ:** смартфони для людей старшого віку, інструменти дистанційного навчання для найбільш маргіналізованих і широке використання соціальних мереж для забезпечення, щоб інформація доходила до усіх громадян.

Довідкові тексти та додаткова література

- Зобов'язання міст щодо Європейської опори соціальних прав (ініціатива асоціації «Євросітіз», запущена у 2019 році)
- Рада Європи, Європейська платформа соціальної згуртованості, Добірка передових практик та інноваційних підходів за темами, PECS (2017) Zrevbis, листопад 2017 року.
- Рада Європи, Нова версія Дайджесту практики Європейського комітету з соціальних прав <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/-/new-version-of-the-digest-of-the-case-law-of-the-european-committee-of-social-rights>
- Рада Європи, Керівний комітет з прав людини (ККПЛ) <https://www.coe.int/en/web/human-rights-intergovernmental-cooperation/human-rights-development-cddh/social-rights-in-europe>
- Вебсайт асоціації «ЄВРОСІТІЗ», <http://www.eurocities.eu/>
- «ЄВРОСІТІЗ», Європейська опора соціальних прав – Міста, які забезпечують соціальні права: рівні можливості та доступ до ринку праці у містах Європи (2018)
- «ЄВРОСІТІЗ»: Оновлення в режимі реального часу про COVID-19, європейські міста реагують на спричинену коронавірусом кризи <https://covidnews.eurocities.eu/>
- Європейський комітет з соціальних прав
- Європейська опора соціальних прав
- Європейська соціальна хартія

- Прикордонні міста: розвиток місцевих органів влади як можливість для міжнародного права у галузі прав людини? (стаття), Барбара Оомен (Barbara Oomen) та Моріц Баумгертель (Moritz Baumgärtel) (2018)
- Орієнтація на права людини на місцевому та регіональному рівні, Симон Філіпп (Simone Philipp) та Клаус Штарль (Klaus Starl) (2017)
- Покращення захисту соціальних прав у Європі, том I: аналіз правової бази Ради Європи для захисту соціальних прав у Європі, прийнято ККПЛ на 89-му засіданні (19–22 червня 2018 року)
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права
- Організація економічного співробітництва та розвитку – звіти «Погляд на суспільство».
- Зменшення кількості випадків раннього покидання школи у Європі – Політики про раннє покидання школи у 9 європейських країнах: порівняльний аналіз, травень 2014 року.
- Соціальні права у Європі (книга), Граїнн де Бурка (Gráinne de Búrca) та Бруно де Вітте (Bruno de Witte) (2005)
- Соціальні права у Європі в епоху жорсткої економії (книга), Стефано Чивітарезе Маттеуччі (Stefano Civitarese Matteucci) та Саймон Галлідей (Simon Halliday) (2018)
- Роль місцевих органів влади у забезпеченні гідної праці (робочий документ для МОП), Єрун Клінк (Jeroen Klink) (2006)
- Роль місцевої влади у забезпеченні та захисті прав людини – заключна доповідь Консультативного комітету Ради ООН з прав людини (2015)
- Звіт «Стан європейських міст 2016», оприлюднений як робочий документ Європейської комісії за погодженням із Програмою ООН з населених пунктів (ООН-Хабітат), https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/cities-report/state_eu_cities2016_en.pdf
- Світовий банк: Соціальна інклюзія <https://www.worldbank.org/en/topic/social-inclusion>
- Загальна декларація прав людини
- Цілі сталого розвитку ООН
- Яку роль відіграють міста у політиках соціальної інклюзії та добробуту? (Аналітична записка для асоціації «Євросітіз»), Пол Джеффри (Paul Jeffrey) (2017)

- Всесвітня організація охорони здоров'я, «Здорове, процвітаюче життя для усіх: доповідь про стан справ із забезпеченням справедливості у сфері охорони здоров'я (2019)» <https://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/health-equity-status-report-2019>
- ООН-ХАБІТАТ, Місцеві органи влади знаходяться на передовій позиції у реагуванні на коронавірус, <https://unhabitat.org/opinion-local-governments-are-in-the-frontline-of-coronavirus-response>

Посилання

- 1 <https://www.coe.int/en/web/congress/overview>
- 2 <https://www.coe.int/en/web/compass/the-evolution-of-human-rights>
- 3 <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>
- 4 <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
- 5 <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=basictexts&c>
- 6 <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter>
- 7 с. 19: <https://rm.coe.int/improving-the-protection-of-social-rights-in-europe-volume-i-en/168097adf1>
- 8 Доповідь Конгресу «Соціальні права молодих людей: роль місцевих і регіональних органів влади» (CG36(2109)12final)
- 9 «Стан європейських міст 2016» https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/cities-report/state_eu_cities2016_en.pdf
- 10 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/Cities_and_Social_Welfare_FINAL.pdf
- 11 <https://unhabitat.org/opinion-local-governments-are-in-the-frontline-of-coronavirus-response>
- 12 <http://www.euro.who.int/en/publications/abstracts/health-equity-status-report-2019>
- 13 Див. «Ейрі проти Ірландії» (Airey v Ireland): ЄСПЛ 9 жовтня 1979 р. Посилання: 6289/73, Серія А № 32 (1979)
- 14 <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter>
- 15 Вплив (переглянутої) Хартії, яка містить повний каталог соціальних прав, обмежується системою і прийняття її положень «à la carte» і тим фактом, що лише 43 із 47 держав-членів Ради Європи зобов'язалися дотримуватися (переглянутої) Хартії (9 держав зобов'язалися дотримуватися лише версії Хартії 1961 року, інші 34 держави-члени — переглянутої Хартії 1996 року) і лише 15 держав зобов'язалися виконувати Додатковий протокол 1995 року, який передбачає систему колективного оскарження.
- 16 <https://www.coe.int/en/web/human-rights-intergovernmental-cooperation/human-rights-development-cddh/social-rights-in-europe>
- 17 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summi-european-pillar-social-rights-booklet_en.pdf
- 18 Нагадування, що Європейський Союз налічує 27 держав-членів, а Рада Європи — 47.
- 19 с. 116: <https://rm.coe.int/improving-the-protection-of-social-rights-in-europe-volume-ii-en/168097adf3>
- 20 <https://eurocities.eu/latest/join-eurocities-initiative-inclusive-cities-for-all-social-rights-in-my-city/>
- 21 <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet33en.pdf>
- 22 Організація економічного співробітництва та розвитку з 37 державами-членами. Це міжнародна організація зі штаб-квартирою в Парижі (Франція), завданням якої є просування державних політик, які сприяють процвітанню, рівним можливостям та добробуту кожного.
- 23 <https://www.oecd.org/els/soc/OECD-SocietyAtAGlance2014-ExecutiveSummary.pdf>

- 24 c. 21 <https://rm.coe.int/improving-the-protection-of-social-rights-in-europe-volume-i-en/168097adf1>
- 25 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing
- 26 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/353-green-web_fina .pdf
- 27 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing#Slightly_more_than_three_persons_of_working_age_for_every_person_aged_65_or_over
- 28 <https://sites.google.com/view/stay-tuned-report/partners/ghent>
- 29 https://www.leics-als.ac.uk/mod/forum/discuss.php?d=6644&fbclid=IwAR05c4g23SfvAHOqf3nJLz5XPmPmy3dR_iTaYkVewaf0liAN8M8ePNnuzk8
- 30 <https://www.leics-als.ac.uk/course/view.php?id=494>
- 31 https://reykjavik.is/sites/default/files/yomis_skjol/skjol_u_ gefid_efni/ oots_and_wings_ens_web_2018_0.pdf
- 32 <https://www.uantwerpen.be/images/uantwerpen/container23160/files/RESL%20 ublication%201.pdf>
- 33 <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c665889e-en/index.html?itemId=/content/component/c665889e-en>
- 34 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators/social-scoreboard-indicators>
- 35 <https://www.investeriga.lv/en/start-up-support/>
- 36 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/353-green-web_fina .pdf
- 37 Європейська платформа соціальної згуртованості, Добірка передових практик та інноваційних підходів за темами, PECS(2017)3revbis, листопад 2017 року, с. 58–60; <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=22341&langId=en>
- 38 Європейська платформа соціальної згуртованості, Добірка передових практик та інноваційних підходів за темами, PECS(2017)3revbis, листопад 2017 року, с. 33.
- 39 Європейська платформа соціальної згуртованості, Добірка передових практик та інноваційних підходів за темами, PECS(2017)3revbis, листопад 2017 року, с. 86–88.
- 40 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/Cities%20in%20action_commonwealth_apprenticeship_initiative_glasgow.pdf
- 41 https://www.tampere.fi/en/ci y-of-tampere/info/current-issues/2019/03/13032019_1.html
- 42 <https://eurocities.eu/latest/unleash-innovative-thinking-to-address-long-term-unemployment-city-guidelines-based-on-lessons-learnt-from-local-practices/>
- 43 <https://eurocities.eu/latest/unleash-innovative-thinking-to-address-long-term-unemployment-city-guidelines-based-on-lessons-learnt-from-local-practices/>
- 44 <http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/Dublin%20-%20Senior%20Enterprise%20-%20for%20 website.pdf>
- 45 <http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/Stockholm%20-%20Project%20Filur.pdf>
- 46 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>
- 47 Муніципальна декларація місцевих органів влади щодо права на житло та права на місто: <https://citiesforhousing.org/>
- 48 <https://www.uclg.org/en/media/news/right-housing-and-right-city-cities-across-world-come-together-launch-common-message>
- 49 <http://wsdomino.eurocities.eu/eurocities/news/Highlights-from-preventing-evictions-and-homelessness-study-visit-in-Vienna-WSP0-B84LAE>
- 50 <https://www.local.gov.uk/our-support/coronavirus-information-councils/covid-19-good-council-practice>
- 51 <https://twitter.com/SoTCityCouncil/status/1257360052027117569>

- 52 <https://ec.europa.eu/migrant-integration/news/portuguese-municipality-prepares-500-quarantine-places-for-foreign-agricultural-workers>
- 53 <https://www.publico.pt/2020/03/17/sociedade/noticia/coronavirus-odemira-500-lugares-quarentena-imigrantes-1908173>
- 54 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/2019_CitiesAction_Strasbourg.pdf
- 55 http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/2019_CitiesAction_Bristol.pdf
- 56 <https://www.who.int/about/who-we-are/constitution>
- 57 <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/learning-from-the-pandemic-to-better-fulfil-the-right-to-health>
- 58 <https://www.mhfi.org/menshealthpolicy.pdf>
- 59 <http://www.patt.gov.gr/site/attachments/entipo.pdf?fbclid=IwAR2eki7VRL0ddNdxBSQn5-fpMJeTAF8ANbWaDGzZtJwpNfrMd3VlcDRqkyU>
- 60 <https://aitimata.kedke.gr/>
- 61 <https://www.romania-insider.com/coronavirus-mobile-hospital-ias>
- 62 <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c665889e-en/index.html?itemId=/content/component/c665889e-en>
- 63 https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/ajuntament_barcelona_xius_documents_results_bmincome_eng.pdf
- 64 <https://www.local.gov.uk/sites/default/files/documents/Food%20Scheme%20Poster%20Public%20Use.pdf>
- 65 <https://www.local.gov.uk/sites/default/files/documents/Briefing%20Note%20on%20impact%20of%20UC%20and%20rise%20in%20food%20provision.pdf>
- 66 https://ld.riga.lv/files/Buletis/ENG_for%20students.pdf
- 67 <https://makeromeu.com/>
- 68 <https://likumi.lv/ta/id/313730-par-valsts-instituciju-darbibu-arkartejas-situacijas-laika-saistiba-arkovid-19-izplatibu>
- 69 <http://cohesionsociale.wallonie.be/actions/PCS>
- 70 <https://www.worldbank.org/en/topic/social-inclusion>
- 71 <https://www.kommunen.nrw/presse/pressemitteilungen/detail/dokument/nationaler-integrationspreis-an-die-stadt-altena.html>
- 72 <https://www.turnhout.be/villa-mescolanza-7>
- 73 <https://www.youtube.com/playlist?list=PLJIsMkm2R69hVEOMz2AwHOnhfZ8faScYu>
- 74 <https://www.ombudsmanmetropool.nl/Nieuws-Publicaties/article/1282/Kinderrechtencaan-2020>
- 75 <https://www.vdl.lu/en/city/projects-and-commitments/social-action/municipal-integration-plan>
- 76 <https://administration.esch.lu/plan-communal-integration-2/>
- 77 <https://integratioun.lu/project/carnet-daccueil/>

Здоров'я – Освіта – Праця – Житло – Соціальне забезпечення – Соціальний захист, інклюзія та інтеграція

Протягом багатьох років Конгрес місцевих і регіональних влад займався просуванням прав людини серед місцевих і регіональних виборних представників, зокрема під час візитів в рамках своєї діяльності з моніторингу застосування Європейської хартії місцевого самоврядування – міжнародного договору, ратифікованого 47 державами-членами Ради Європи.

Колекція Посібників з прав людини є частиною цього процесу просування та підвищення обізнаності про права людини на місцевому та регіональному рівнях. Вона призначена для того, щоб стати джерелом натхнення, з якого кожен виборний представник може щось почерпнути для створення проекту, спрямованого на покращення повсякденного життя своїх виборців, і таким чином сприяти реалізації прав людини. Тому ця колекція покликана стати практичним інструментом для використання місцевими та регіональними виборними посадовими особами та персоналом територіальних адміністрацій. Мета полягає у висвітленні конкретної реалізації прав людини у містах і регіонах Європи та сприянні обміну досвідом завдяки прикладам ініціатив, розроблених місцевими та регіональними органами влади, із зазначенням контактних даних осіб, відповідальних за управління цими ініціативами.

Другий том Посібника з прав людини присвячений соціальним правам. У ньому розглядаються питання здоров'я, освіти, праці, житла, соціального забезпечення та соціального захисту, а також соціальної інклюзії та інтеграції. Також наведені передові практики з цих питань у контексті пандемії COVID-19. Ці теми проілюстровані близько 65 проектами або програмами, розробленими у 27 державах-членах Ради Європи, і доповнюються рекомендаціями щодо розробки рішень, адаптованих до потреб громадян.

Перший том колекції, опублікований у 2018 році, присвячений праву на недискримінацію щодо біженців, шукачів притулку, мігрантів, ВПО, ромів і мандрівників, а також ЛГБТІ-осіб.

www.coe.int/congress-human-rights
congress.monitoring@coe.int

УКР

www.coe.int

Рада Європи – це провідна правозахисна організація континенту. До її складу входять 47 держав-членів, включаючи всіх членів Європейського Союзу. Конгрес місцевих і регіональних влад – це інституція Ради Європи, яка відповідає за зміцнення місцевої та регіональної демократії в 47 державах-членах. Він складається з двох палат (Палати місцевих органів влади та Палати регіонів) і трьох комітетів і об'єднує 648 обраних посадовців, які представляють понад 150 000 місцевих і регіональних органів влади.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE